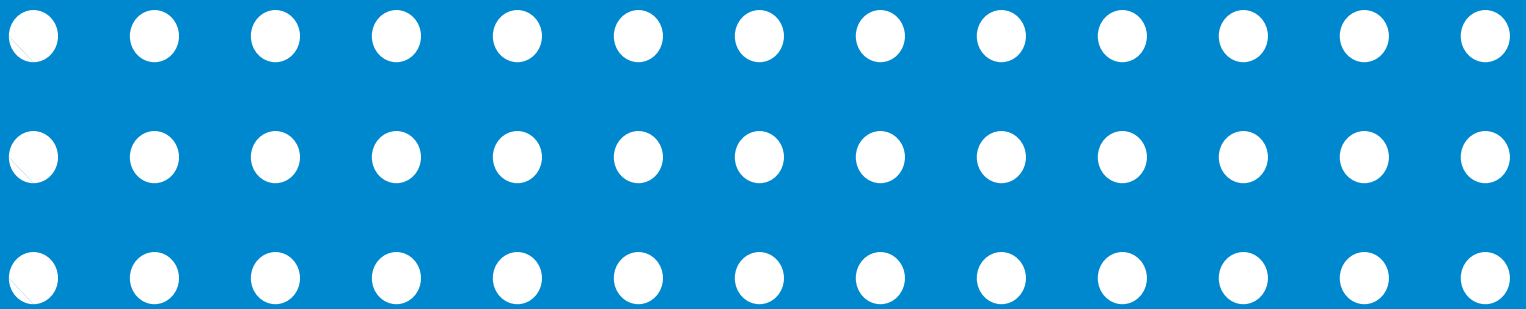

Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

Jaarrekening 2015

• Stimuleert • Faciliteert • Verbindt

Leeswijzer

- I. Bij het overzicht van baten en lasten en de balansen wordt gebruik gemaakt van tabellen, die over twee pagina's zijn opgemaakt. Het document laat zich het beste lezen als u de optie 'twee pagina's naast elkaar' kiest. Let er daarbij op dat de linker- en rechterpagina's met elkaar corresponderen.
- II. Door middel van koppelingen kunt u snel het door u gewenste hoofdstuk bereiken. Om vanuit dit hoofdstuk weer terug te keren naar de inhoudsopgave klikt u op de link die zich onder *SNN Jaarrekening 2015* bevindt.

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Grondslagen consolidatie en waardering	8
1.3	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
1.4	Financiering	14
2.	Geconsolideerde cijfers	17
2.0	Geconsolideerde balans per 31 december 2015	18
2.0.1	Toelichting op de geconsolideerde balans 2015	20
2.1	Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2015	26
2.1.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	28
2.2	Overige gegevens	33
2.3	Controleverklaring	34
3.	Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020	37
3.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	38
3.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	40
3.1	OP EFRO 2014-2020	42
3.2	Rijkscfinanciering in OP EFRO 2014-2020	44
3.3	Balans per 31 december 2015	46
3.3.1	Toelichting balans 2015	48
4.	Regelingen 2014-2020	53
4.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	54
4.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	56
4.1	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015	58
4.2	Versneller Innovatieve Ambities	60
4.3	Balans per 31 december 2015	62
4.3.1	Toelichting balans 2015	64
5.	Ruimtelijk Economisch Programma-SNN	69
5.0	Overzicht van baten en lasten 2015	70
5.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015	72
5.1	Balans per 31 december 2015	73
5.1.1	Toelichting balans 2015	74
6.	Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's	77
6.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	78
6.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	80
6.1	EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	82
6.2	Transitie 2007-2010	84
6.3	OP EFRO 2007-2013	86
6.4	Rijkscfinanciering in OP EFRO 2007-2013	88
6.5	Balans per 31 december 2015	90
6.5.1	Toelichting balans 2015	92

7.	Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen	97
7.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	98
7.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	100
7.1	Investeringspremiereregeling 2008 en 2009	102
7.2	Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit 2008, 2010 en 2013	104
7.3	Human Resource Management plus 2009 en 2010	106
7.4	Balans per 31 december 2015	108
7.4.1	Toelichting balans 2015	110
8.	Uitvoeringskosten	115
8.0	Overzicht van baten en lasten 2015	116
8.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015	118
8.1	Balans per 31 december 2015	124
8.1.1	Toelichting balans 2015	125
9.	Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten	129
9.0	Overzicht van baten en lasten 2015	130
9.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015	132
9.1	Balans per 31 december 2015	133
9.1.1	Toelichting balans 2015	134
	Bijlagen	137
1.	Overzicht van baten en lasten uitvoeringskosten SER Noord Nederland met toelichting	138
2.	Lijst met afkortingen	141
3.	CBS SiSa	142
4.	Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	144

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) brengt elk jaar een jaarverslag en een jaarrekening uit. Het jaarverslag geeft de activiteiten en resultaten weer die door noordelijke samenwerking zijn bereikt, de jaarrekening bevat de geconsolideerde balans per 31 december 2015 en het geconsolideerd overzicht van baten en lasten over 2015. Dit betekent dat alle afzonderlijke programma's, regelingen en de uitvoeringskosten hierin zijn samengevoegd.

Sinds de Wet dualisering provinciebestuur (2003) dienen alle gemeenschappelijke regelingen voor het toezichtregime op de financiële stukken te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het jaarverslag gaat conform de BBV-voorschriften in op het onderdeel bedrijfsvoering. De jaarrekening bevat informatie over het weerstandsvermogen en risicobeheersing en de financiering. De overige voorgeschreven BBV onderdelen zijn voor het SNN niet van toepassing. Het SNN beschikt niet over kapitaalgoederen, heeft geen verbonden partijen en voert geen grondbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft inzicht in de geconsolideerde cijfers. De navolgende hoofdstukken bieden meer gedetailleerde informatie over alle programma's en regelingen die bij het SNN in uitvoering zijn. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de lopende programma's en regelingen (hoofdstuk 2 tot en met 7), de uitvoeringskosten (hoofdstuk 8) en de regelingen en werkzaamheden die het SNN voor de provincies en gemeenten uitvoert (hoofdstuk 9). In de bijlagen zijn gegevens over de kosten van de Sociaal-Economische Raad (SER) Noord-Nederland opgenomen, een lijst van veelgebruikte afkortingen, CBS Single information Single audit (SiSa) verantwoordingsinformatie en verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Bijzonderheden in jaarrekening 2015

In 2015 zijn er ontwikkelingen geweest, die van invloed zijn op de cijfers over het jaar 2015. Deze worden hierna toegelicht.

Nieuwe regelingen en werkzaamheden voor derden

In het verslagjaar zijn twee nieuwe regelingen voor het Midden en Klein Bedrijf (MKB) opengesteld. Het betreft een MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015 regeling waarvoor het Ministerie van Economische Zaken middelen ter beschikking heeft gesteld. Daarnaast is de Versneller Innovatie Ambities (VIA) regeling opengesteld. De middelen daarvoor zijn afkomstig van de drie noordelijke provincies en het Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020.

De werkzaamheden voor derden namen in 2015 sterk toe door de Interim-regeling Waardevermeerdering Groningen. Voorts is het SNN in 2015 door de drie noordelijke provincies gevraagd om een offerte uit te brengen voor het in opdracht van de drie individuele provincies uitvoeren van werkzaamheden voor het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3). De eerste voorbereidende werkzaamheden zijn in 2015 uitgevoerd, maar het loket is in 2016 geopend. De werkzaamheden voor dit omvangrijke Europese programma zullen vermoedelijk tot medio 2023 doorlopen.

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Het feit dat het SNN als Management Autoriteit is aangewezen voor het OP EFRO 2014-2020 betekent ook dat de horizon voor de vooruitontvangen uitvoeringskosten verlengd moet worden tot medio 2023. Het nieuwe programma is geringer van omvang dan vorige programma's en op basis daarvan wordt verwacht, dat medio 2023 de eindafrekening kan worden opgemaakt.

Nadat het jaar 2014 werd afgesloten met een geprognosticeerd tekort op de balanspost

voortontvangen uitvoeringskosten van afgerond € 3,9 miljoen per 30 juni 2023 heeft het jaar 2015 een gunstige ontwikkeling in de kosten en baten laten zien.

De werkzaamheden voor individuele provincies en gemeenten vielen qua omvang hoger uit dan begroot, met name door de Interim-regeling Waardevermeerdering Groningen. Sectorplannen voor de provincies Groningen en Drenthe en de Friese Energie Premiereregeling voor Fryslân. Door deze schaalvergroting in combinatie met toenemende digitalisering van de bedrijfsvoering, waardoor efficiënt kon worden gewerkt, bleef het saldo van kosten en inkomsten ruim binnen het begrote bedrag. Voor 2015 werd een onttrekking aan de balanspost voortontvangen uitvoeringskosten begroot van € 3,4 miljoen maar de werkelijke onttrekking bedroeg € 1,8 miljoen. Daardoor blijft bijna € 1,7 miljoen meer beschikbaar voor toekomstige financiering van kosten.

Op basis van de thans beschikbare informatie is een zo realistisch mogelijke inschatting gemaakt van de toekomstige kosten en inkomsten tot medio 2023. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- rekening gehouden met inkomsten uit regelingen voor provincies/gemeenten tot en met 2019 op basis van nu bekende gegevens;
- uitgegaan van € 1,3 miljoen inkomsten uit subsidie regelingen MIT, VIA en KEI;
- rekening gehouden met vergoedingen conform offertes aan de drie provincies voor werkzaamheden voor het POP3 programma tot medio 2023;
- een vaste personeelsformatie voor lobby, communicatie, (bestuurs-)secretariaat, personeel en organisatie, financiën, juridische zaken en directie;
- een met de werkdruk afnemende personeelsbezetting voor de afdeling dienstverlening;

- uitgaan van de opslagpercentages sociale lasten voor 2016;
- uitgaan van een gemiddelde loonkostenstijging conform opgave van de provincie Groningen van 1,5% per jaar voor 2016 en 2% voor 2017 in verband met algemene en individuele loonstijgingen;
- voorzichtigheidshalve vanaf 2018 met 1,5% loonkostenstijging gerekend;
- de overige kostenposten voor zover mogelijk gerelateerd aan de omvang van de personeelskosten;
- vanaf 2016 geen bijdrage meer in de tekorten van SER Noord-Nederland;
- geen rekening gehouden met eventuele wachtgeldverplichtingen voor personeelsleden.

Per 31 december 2015 bedraagt de balanspost voortontvangen uitvoeringskosten € 14.418.000. Na verwerking van de verwachte inkomsten en uitgaven zou deze balanspost toereikend moeten zijn om de thans nog lopende programma's en regelingen geheel af te wikkelen. Dat is niet het geval, maar het tekort van € 3,9 miljoen is teruggelopen tot € 1,8 miljoen. Op basis van de nu bekende gegevens ziet het toekomstig verloop van de voortontvangen uitvoeringskosten er als volgt uit (zie tabel hiernaast):

Op basis van de ervaringen in 2015 is het mogelijk om een deel van dit tekort weg te werken door een groter volume regelingen voor provincies en gemeenten dan thans geraamd door het SNN te laten uitvoeren.

Resultaatbestemming

Onder de resultaatbestemming staat een onttrekking aan de reserves van € 83.000. Het betreft de afboeking van een niet terug te vorderen betaling aan een project.

Verloop vooruitontvangen uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

Stand 31 december 2015		14.418
Geraamde kosten 2016 tot medio 2023	- 51.073	
Geraamde inkomsten 2016 tot medio 2023	34.890	
Geraamd tekort 2016 tot medio 2023		- 16.183
Tekort per 30 juni 2023		€ - 1.765

1.2 Grondslagen consolidatie en waardering

Deze paragraaf gaat in op de grondslagen van consolidatie en waardering en op de inhoud van de balans en het overzicht van baten en lasten. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften, die het BBV daarvoor geeft.

Grondslagen consolidatie

De volgende hoofdgroepen zijn in de consolidatie betrokken:

- Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020
- Regelingen 2014-2020
- Ruimtelijk Economisch Programma – SNN (REP-SNN)
- Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013
- Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen
- Uitvoeringskosten
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

De volgende regelingen en werkzaamheden worden voor rekening en risico van provincies en gemeenten uitgevoerd:

- Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân (STINAF)
- Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân II (STINAF II)
- Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Groningen (STINAG)
- Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk! Drenthe (STINAT)
- Friese Energiepremie 2013-2015 (FEP 2013-2015)
- Friese Energiepremie 2016 (FEP 2016)
- Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw 2009 provincie Drenthe (SEBB Drenthe)
- Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw 2010 provincie Fryslân (SEBB Fryslân)

- Subsidieregeling energiebesparing De Wolden 2009-2013, 2014 en 2015
- Duurzaamheidssubsidie voor starters (gemeente De Wolden)
- Subsidieregeling Innovatieve Energieprojecten Bestaande Bouw 2010-2013 (SIEBB; provincie Drenthe (penvoerder), provincie Groningen en provincie Fryslân)
- Groninger Energiepremiereregeling 2015 (GEP 2015)
- Tijdelijke Energiepremiereregeling Noord-Nederland (TEP 2014)
- Innovatief Actieprogramma Drenthe (IAD 2010-2012)
- Subsidieregeling energiebesparing gemeente Hoogeveen 2013 en 2014 (SEBB Hoogeveen)
- Interimregeling Waardevermeerdering Groningen (WVM)
- Groningen op voorsprong (sectorplan Groningen)
- Ruimte voor ontwikkeling (sectorplan Drenthe)
- Zonnelening Drenthe 2014 en 2015
- Interestsubsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw Noord-Nederland (IEBB Noord-Nederland)
- Interestsubsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw Assen (IEBB Assen)
- Regionale Investeringssteun Groningen 2014 en 2015 (RIG)
- Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw 2009 gemeente Assen
- Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw 2010 gemeente Schiermonnikoog
- Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw 2010 gemeente Vlieland
- Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw 2010 gemeente Terschelling
- Plattelandsontwikkelingsprogramma 3 (POP3)
- Provinciaal Herstructureringsplan 2011 (PHP; provincie Drenthe)
- Optreden als fondsbeheerder voor het RSP Mobiliteitsfonds

Bij de consolidatie van de groepsbalansen zijn de onderlinge vorderingen en schulden geëlimineerd. Dat geldt ook voor het overzicht van baten en lasten.

In de jaarrekening heeft geen consolidatie met verbonden partijen en/of overige zelfstandige rechtspersonen plaatsgevonden. De voorliggende jaarrekening heeft enkel betrekking op de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij hieronder anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Hierna volgt per post van de jaarrekening een beknopte beschrijving en indien van toepassing een uiteenzetting over de waardering of wijze van resultaatbepaling.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend) verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. De afschrijvingen op materiële

vaste activa vinden onafhankelijk van het resultaat over het boekjaar plaats. Uitgaven voor het automatiseringssysteem van de afdeling dienstverlening worden geactiveerd en vanaf het moment van ingebruikname in vijf jaar afgeschreven. Investerings voor het e-loket worden in verband met snelle economische veroudering in drie jaren afgeschreven.

Vorderingen

De post vorderingen bevat de vorderingen op het ministerie van Economische Zaken, de nog te ontvangen bijdragen van de Europese Commissie en te ontvangen bedragen van provincies en gemeenten. Onder de overige vorderingen zijn vooruitbetaalde kosten en de compensabele btw opgenomen. De vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies worden in de balans afzonderlijk gewaardeerd, waarbij een inschatting wordt gemaakt van het risico van mogelijke oninbaarheid. Voorzieningen wegens oninbaarheid van vorderingen worden met de boekwaarde van deze vorderingen verrekend.

Rekening-courantverhouding met provincie Groningen

De provincie Groningen treedt als kasbeheerder op voor het SNN. Per onderdeel wordt een rekening-courantverhouding aangehouden.

Liquide middelen

Voor het fondsbeheer van het RSP Mobiliteitsfonds is een bankrekening geopend. Het saldo is tegen nominale waarde gewaardeerd.

Algemene reserves

Per instrument wordt een algemene reserve aangehouden. Deze reserve bestaat uit de jaarlijkse toevoegingen van rentebaten onder aftrek van eventuele rentelasten. Verwerking van niet begrote mutaties in de reserves vindt plaats via de resultaatbestemming. De reserve heeft als doel tekorten op te vangen op projecten en uitvoeringskosten, die niet op een andere wijze worden gedekt.

Vooruitontvangen bedragen

De door de overheden beschikbaar gestelde middelen worden als vooruitontvangen bedragen onder de langlopende schulden opgenomen. De vooruitontvangen bedragen worden verminderd met de reeds gedane toekenningen aan derden en regelingen. Vrijgevallen middelen die ontstaan, doordat projecten niet doorgaan of minder middelen vragen dan oorspronkelijk geraamd, worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Voor de uitvoeringskosten wordt een balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten aangehouden, bestaande uit het saldo van de door overheden beschikbare gestelde middelen en dotaties uit de algemene reserves, verminderd met de reeds gemaakte uitvoeringskosten.

Openstaande toekenningen

Betreft de verplichtingen aan derden. Het saldo bestaat uit toekenningen verminderd met de uitbetaalde bedragen en vrijgevallen middelen.

Schulden aan derden wegens uitvoering regelingen

Gemeenten en provincies stellen voorschotten beschikbaar voor de uitvoering van diverse regelingen. Het SNN voert de regeling uit en verstrekt uitkeringen aan begunstigden. Het saldo van de ontvangen voorschotten en de nog niet aan begunstigden uitbetaalde bedragen is ultimo 2015 opgenomen onder schuld aan derden wegens uitvoering regelingen.

Overige schulden

Betreft verplichtingen aan leveranciers en nog te betalen kosten. Bij de overige schulden zijn ook de schulden uit hoofde van het fondsbeheer van het RSP Mobiliteitsfonds opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

Projecten

Toekenningen aan projecten

Betreft verleende subsidies (of commitments) aan derden. De volledige toezegging wordt in het jaar van toezegging als last in het overzicht van baten en lasten verantwoord.

Vrijval op toekenningen

Voor zover toegekende bedragen niet (geheel) worden uitbetaald, wordt de hierdoor gecreëerde vrijval als bate verantwoord. Aangezien het in feite een correctie op eerdere toekenningen is, wordt de vrijval met ingang van het jaar 2015 als negatieve last gepresenteerd. De vergelijkbare cijfers van 2014 en de begrotingscijfers van 2015 zijn overeenkomstig aangepast. De vrijval is, mits de regelgeving dit toelaat, opnieuw beschikbaar. De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Teruggevorderde bedragen

Betreft de vorderingen die geen oninbaarheidsvoorziening behoeven. De teruggevorderde bedragen worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

Het niet gebruikte deel van de (jaarlijkse) beschikbare budgetten en de gerealiseerde vrijval op projecten worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd. Hieruit worden bedragen onttrokken, indien er niet bestede (jaar-)budgetten van vorige jaren beschikbaar zijn, dan wel als er geanticipeerd wordt op toekomstige budgetten en/of verwachte vrijval (de zogenoemde overcommitting).

Algemeen

Kosten

Betreft de gemaakte uitvoeringskosten voor het beheren van de diverse subsidie-instrumenten, het beheer van het SNN en de SER Noord-Nederland. De kosten worden doorberekend aan de uitgevoerde instrumenten op basis van een kostenverdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het urenregistratiesysteem. De kosten worden gedekt door bijdragen van het ministerie van Economische Zaken, de Europese Commissie, de SER, de drie noordelijke provincies en vier gemeenten.

De personeelskosten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personeelskosten, zoals de waarde van nog niet opgenomen verlofdagen, echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling of opname plaatsvindt.

Alle accountantskosten, die gemaakt moeten worden om deze jaarrekening te controleren, zijn conform de gedragslijn in het verleden aan dit boekjaar toegerekend.

Rente

De provincie Groningen treedt op als kasbeheerder van het SNN. Per instrument wordt een rekening-courantverhouding bijgehouden, waarover jaarlijks rente wordt berekend.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

De vooruitontvangen uitvoeringskosten dienen als dekking van uitvoeringskosten van het SNN. Als de bijdrage aan uitvoeringskosten hoger is dan de gerealiseerde kosten wordt de overfinanciering aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten toegevoegd.

Indien de uitvoeringskosten hoger zijn dan de toegekende financiering, dan vindt een

onttrekking (bate) aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten plaats.

Mutaties reserves

Het saldo van de rentebaten en -lasten wordt aan de reserve toegevoegd. Voor overige kosten, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, wordt een bedrag aan de reserves onttrokken.

1.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op het weerstandsvermogen en de risico's van het SNN.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het SNN bestaat uit de som van de algemene reserves, die per instrument worden aangehouden. De algemene reserves hebben als doel risico's, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, op te vangen. De reserves zijn vrijwel geheel opgebouwd uit rentebaten in de afgelopen jaren. Ultimo 2015 bedraagt de geconsolideerde algemene reserve € 8,3 miljoen. Als interne gedragslijn geldt dat eventuele besteding van de algemene reserve in lijn moet liggen met de oorspronkelijke (subsidie)doelen.

Risico's

Tegenover de algemene reserves staan risico's die het SNN loopt bij de uitvoering van zijn werkzaamheden.

Het SNN onderscheidt risicocategorieën, die hierna kort worden genoemd. Jaarlijks wordt beoordeeld of deze indeling nog volstaat en wordt er een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet.

- **Inhoudelijke risico's**

Op basis van besluitvormingsprocedures wordt het risico dat het SNN bij de uitvoering van de programma's afwijkt van de bedoelingen van de geldgevers op nihil ingeschat.

- **Procedurele risico's**

Betreft het risico dat op enig moment niet wordt voldaan aan voorschriften, regels en procedures, zowel opgelegd door de geldgever als vastgelegd in de eigen administratieve organisatie, inclusief toetsingskader en controleprotocollen. Op dit moment speelt er een kwestie die een mogelijk risico kan inhouden. Naar aanleiding van een anonieme klacht

die is ingediend bij het Europese Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) is een onderzoek ingesteld naar het SNN project Grote Markt Oostwand te Groningen. Het SNN is hiervan op 3 april 2013 schriftelijk door OLAF op de hoogte gebracht. De klacht betreft de omvang van het project en het mogelijk niet naleven van de aanbestedingsregels bij een opdracht. Over de uitkomst van het onderzoek is nog niets bekend.

- **Risico's verbonden aan financiering en uitvoeringskosten**

Voor de uitvoeringskosten tot medio 2023 is een balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten aanwezig. Ultimo 2015 bedraagt het saldo € 14,4 miljoen. Voor de werkzaamheden om het huidige programma 2007-2013 en het nieuwe programma 2014-2020 volledig af te ronden, alsmede de reguliere taken op het gebied van lobby en bestuurssecretariaat uit te voeren is op basis van een meerjarenraming voor de periode 2016 tot medio 2023 per saldo een bedrag van € 16,2 miljoen benodigd. Bij het opstellen van deze raming is rekening gehouden met inkomsten en uitgaven op basis van een realistisch toekomstscenario van het SNN. Er is geen rekening gehouden met mogelijke wachtgeldverplichtingen voor personeelsleden.

Het berekende bedrag van € 16,2 miljoen houdt in, dat er ultimo 2015 ten opzichte van de aanwezige balanspost een ongedekt tekort wordt geraamd van afgerond € 1,8 miljoen. Indien niet op andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van € 0,6 miljoen aansprakelijk zijn voor dit tekort.

Aangezien het SNN nog nooit financieringsproblemen heeft gehad, mede omdat bewaking van de inkomende geldstroom hoge prioriteit heeft, wordt het financieringsrisico op nihil geschat.

In 2014 is de vordering op Landsbanki te IJsland verkocht en financieel afgewikkeld. Er blijven na de verkoop van de claim nog twee zaken openstaan. Het gaat hierbij om het bedrag van circa € 85.000, dat zich nog in depot bevindt.

Deze gelden mogen niet uitgekeerd worden als gevolg van het uitvoeringsverbod van IJslandse kronen. Het aandeel van het SNN in genoemd depot bedrag bedraagt circa € 28.000. Voorts is er een kleine mogelijkheid dat de IJslandse regering belasting in rekening gaat brengen. Deze belasting is ongeveer 0,50%.

- **Budgettaire risico's**

In de praktijk van de uitvoering van de regionale stimuleringsprogramma's treedt bij eindafrekening van projecten altijd enige onderbenutting van de toegekende middelen op. Daardoor ontstaat de zogeheten vrijval van middelen. Om te voorkomen dat programma-middelen onbenut blijven, worden op basis van ervaringscijfers meer middelen gecommiteerd dan feitelijk budgettair beschikbaar zijn.

Voor alle lopende regelingen en programma's, met uitzondering van EZ Koers Noord 2007-2010 PiD, het Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 en de MIT regeling, zijn zogeheten 'overcommittingpercentages' vastgesteld. Indien de verwachte vrijval de komende jaren bij afrekening van de projecten lager uitvalt dan verwacht, worden de reserves aangesproken. De werkelijke vrijval op projecten wordt periodiek vergeleken met de prognoses. In 2016 worden de laatste projecten van het Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 afgerekend. Op basis van de meest recente gegevens is een prognose gemaakt van de totale te verwachten vrijval. Als dit scenario in de loop van 2016 werkelijkheid wordt, dan loopt het SNN een risico van € 0,4 miljoen. Voor dit risico is bij het OP EFRO 2007-2013 programma een reserve aanwezig van € 1,1 miljoen.

In 2013 is van het resterende Transitieprogramma budget een bedrag van € 2,4 miljoen aangewend ter dekking van de uitvoeringskosten van dit programma. Daarbij is als voorwaarde genoemd dat als er door deze dotatie van € 2,4 miljoen, tekorten ontstaan doordat de vrijval bij het Transitieprogramma lager uitvalt, de reserves van het SNN zullen worden aangesproken. Ultimo 2015 is daarvoor binnen het Transitieprogramma een reserve van € 3,5 miljoen aanwezig.

Voor het Operationeel Programma 2007-2013 is, conform de EC-gedragslijn uit het verleden, het systeem van automatische decommittering (volgens de zogenaamde N+2 regel) een extra aandachtspunt. Ultimo 2015 heeft het SNN voldoende subsidiabele kosten bij de Europese Commissie gedeclareerd om aan de norm te voldoen.

Voor het nieuwe programma Operationeel Programma 2014-2020 geldt een N+3 verplichting, die voor het eerst ultimo 2017 kan leiden tot automatische decommittering.

Recapitulatie

Ultimo 2015 bedraagt het eigen vermogen € 8,3 miljoen. Daar staat ultimo 2015 alleen een renterisico van circa € 28.000 en een geraamd overcommittingrisico van € 0,4 miljoen tegenover en geen andere direct aanwijsbare risico's en onzekerheden.

1.4 Financiering

De uitgaven van de programma's REP-SNN, Koers Noord, Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 en het Operationeel Programma 2014-2020 worden gedekt uit middelen die door externe geldgevers als het Rijk, de Europese Commissie en provincies ter beschikking worden gesteld. Vanuit de programmamiddelen worden diverse regelingen als project gefinancierd.

Het SNN beschikt doorgaans over aanzienlijke liquiditeiten. De provincie Groningen treedt op als kassier voor het SNN. Dat houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven van het SNN via de kas van de provincie Groningen lopen. Het SNN gaat zelf dus geen geldleningen aan en verstrekt evenmin geldleningen. Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) hanteert het SNN een eigen financieringsstatuut. Het statuut geeft in overeenstemming met de Wet fido de bestuurlijke kaders aan waarbinnen het dagelijks bestuur van het SNN de financiële vermogenswaarden, geldstromen, posities en de hieraan verbonden risico's kan besturen en beheersen.

Voor de invoering van het verplichte schatkistbankieren streefde de treasurer van de provincie Groningen er door middel van een actief treasurybeleid naar de financiële kosten voor het SNN zo laag mogelijk te houden en de opbrengsten zo hoog mogelijk te krijgen. Sinds de invoering van het schatkistbankieren wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om gelden aan medeoverheden uit te lenen.

Daarbij gelden de volgende uitgangspunten voor het risicoprofiel van het SNN:

- het uitgangspunt voor het financieel risico is defensief en risicomijdend;
- de lange termijnrisico's worden in ieder geval begrensd door de renterisiconorm, zoals die is opgenomen in de Wet fido;
- de korte termijnrisico's worden in ieder geval begrensd door de kasgeldlimiet, zoals die is opgenomen in de Wet fido.

Medewerkers van de afdeling treasury van de provincie Groningen voeren twee maal per jaar overleg met vertegenwoordigers van derde partijen, waarvoor de provincie de treasury functie vervult. Het SNN wordt daarbij vertegenwoordigd door de concerncontroller van het SNN. In het overleg worden onder meer de kwartaalrapportages inzake treasury besproken die aan Gedeputeerde Staten van Groningen worden verstrekt. Het dagelijks bestuur van het SNN ontvangt periodiek een verslag van het overleg.

De renterisiconorm voor het jaar 2015 is op basis van de begroting voor wijziging 2015 vastgesteld op € 12,1 miljoen. Deze norm is verder niet van belang, omdat het SNN geen vaste schulden heeft.

Gezien de renteontwikkeling in 2015 en door de invoering van verplicht "schatkistbankieren" voor decentrale overheden in december 2013 zijn vrijgekomen middelen kortlopend weggezet. De overige middelen zijn belegd in obligaties, onderhandse geldleningen en garantieproducten. De werkelijke rentebaten vallen lager uit als de tegoeden waarover rente wordt vergoed lager zijn dan verwacht en/of als een lager rentepercentage wordt vergoed dan oorspronkelijk werd begroot.

In 2015 is per einde van de maand de liquiditeitspositie als volgt: (bedragen x € 1.000)

januari	144.939	mei	133.845	september	142.631
februari	138.917	juni	145.322	oktober	130.851
maart	146.098	juli	138.792	november	127.090
april	128.899	augustus	140.678	december	129.155

In het jaar 2015 is er geen sprake geweest van liquiditeitstekorten.

Ingevolge de BBV voorschriften moet het SNN in de jaarrekening enkele financiële kengetallen opnemen. Deze kengetallen zijn vorig jaar bij het opstellen van de begroting niet berekend, zodat de cijfers op basis van de begroting 2015 hier ontbreken.

Van de vijf gevraagde kengetallen zijn er twee niet van toepassing omdat het SNN geen grond exploiteert en evenmin belastingen in de vorm van opcenten heft. Vanwege het ontbreken van grondexploitatie en belastingheffing is het niet zinvol om voor het SNN de structurele exploitatieruimte te berekenen.

De overige kengetallen luiden als volgt:

Kengetallen	Jaarrekening 2015	Jaarrekening 2014
Netto schuldquote	-/- 115%	-/- 90%
Solvabiliteitsratio	2%	2%

Aangezien het SNN geen leningen heeft verstrekt is de "netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen" gelijk aan de netto schuldquote.

2.0 Geconsolideerde balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000	2015	2014
Activa		
vaste activa		
immateriële activa		
materiële activa	288	59
totaal vaste activa	288	59
vlottende activa		
vorderingen	215.351	236.243
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	129.120	152.701
liquide middelen	35	35
totaal vlottende activa	344.506	388.979
Totaal activa	344.794	389.038

bedragen in € 1.000	2015	2014
Passiva		
vaste passiva		
eigen vermogen		
algemene reserves	8.411	8.091
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-83	-400
totaal eigen vermogen	8.328	7.691
langlopende schulden		
voortuitontvangen bedragen	138.136	150.190
voortuitontvangen uitvoeringskosten	14.418	16.192
totaal langlopende schulden	152.554	166.382
totaal vaste passiva	160.882	174.073
vlottende passiva		
openstaande toekenningen	170.762	205.081
schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen	11.871	9.165
overige schulden	1.279	719
totaal vlottende passiva	183.912	214.965
Totaal passiva	344.794	389.038

2.0.1 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2015

Algemeen

Bij de consolidatie van de balansen van de verschillende programma's en regelingen zijn de onderlinge vorderingen en schulden (openstaande toekenningen) geëlimineerd.

In totaal is op 31 december 2015 een bedrag van € 21.276.000 geëlimineerd en per 31 december 2014 € 18.276.000.

Hierna volgt een toelichting per post van de geconsolideerde balans.

Activa

Vaste activa

Materiële activa

In 2015 zijn de investeringen in het CRM-systeem, het zakelijk e-loket en het landelijke subsidiemanagementsysteem voor het OP EFRO 2014-2020 geactiveerd. Op deze investeringen is in 2015 voor het eerst partieel afgeschreven. Er zullen in 2016 nog enige investeringen in kantoorinventaris plaatsvinden. Hierna zal over deze investeringen worden afgeschreven. In het boekjaar hebben geen afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden.

Het verloop van de materiële vaste activa met economisch nut in 2015 is als volgt:

Verloop materiële vaste activa

bedragen in € 1.000

	Totaal	geautomatiseerd systeem	kantoorinventaris
boekwaarde per 1 januari 2015	59	59	
bij: investeringen 2015	257	223	34
	316	282	34
af: afschrijvingen 2015	28	28	0
Boekwaarde per 31 december 2015	€ 288	€ 254	€ 34

Specificatie Vorderingen	31-12-2015	31-12-2014
bedragen in € 1.000		
Ministerie van Economische Zaken (EZ)		
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2014-2020	15.155	16.938
REP-SNN	71.755	72.225
EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	7.653	9.653
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2007-2013	4.002	10.939
totaal EZ	98.565	109.755
Europese Commissie (EC)		
OP EFRO 2014-2020	97.532	98.467
OP EFRO 2007-2013	8.470	17.204
totaal Europese Commissie	106.002	115.671
bijdragen in kosten OP EFRO 2014-2020		
EC in OP EFRO 2014-2020	4.063	4.102
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2014-2020	632	706
totaal OP EFRO 2014-2020	4.695	4.808
Bijdragen provincies, gemeenten en REP-SNN in kosten	5.007	4.922
vordering prov. Groningen inz. VIA	368	0
vordering prov. Groningen inz. GEP 2015		379
terug te ontvangen subsidies	3.656	2.426
af: voorziening oninbare vorderingen	3.606	2.299
	50	127
Btw compensatiefonds	602	483
nog te ontvangen bijdragen	57	65
vooruitbetaalde uitvoeringskosten	5	33
	62	98
Totaal vorderingen	€ 215.351	€ 236.243

Vlottende activa

Vorderingen

De specificatie per balansdatum is als volgt: (zie tabel links).

De totale vorderingen zijn met ruim € 20 miljoen afgenomen. Dit komt voornamelijk door de gedurende 2015 door het ministerie van Economische Zaken en de Europese Commissie ontvangen voorschotten.

De post bijdragen provincies, gemeenten en REP-SNN in kosten bestaat voor het grootste gedeelte uit een vordering inzake de kosten van de uitvoering van het REP-SNN programma.

De terug te ontvangen subsidies zijn nagenoeg geheel voorzien voor mogelijke oninbaarheid. Met een tweetal partijen is echter een betalingsregeling getroffen. Op basis van de ervaringen van het SNN met deze partijen is de verwachting dat deze subsidies geheel worden terugbetaald. Daarom wordt voor deze terug te ontvangen subsidies geen voorziening getroffen. Afboekingen van uitstaande vorderingen vinden plaats als van de curator een slotuitdelingslijst is ontvangen.

Het SNN maakt gebruik van het Btw-compensatiefonds van de drie noordelijke provincies. Het SNN heeft op basis van evenredigheid de vordering over het jaar 2015 ad € 602.000 bij de drie provincies ingediend.

De nog te ontvangen bijdragen bestaan voornamelijk uit doorberekende accountantskosten ten behoeve van de sectorplannen, een bijdrage van de provincie Groningen met betrekking tot de Week van de Ondernemer en nog te ontvangen bijdragen met betrekking tot werkzaamheden voor derden.

De post vooruitbetaalde uitvoeringskosten bestaat hoofdzakelijk uit verzekeringskosten.

Rekeningen-courantverhouding met provincie Groningen

De provincie Groningen verricht de kassiersfunctie voor het SNN. Alle betalingen en ontvangsten verlopen via de rekening-courant van de provincie Groningen. Over het uitstaande saldo wordt ieder kwartaal rente berekend.

Voor alle programma's en regelingen wordt een aparte rekening-courantverhouding met de provincie bijgehouden. Daarnaast zijn er twee rekening-courantverhoudingen voor de uitvoeringskosten. Het verloop van de rekening-courant Groningen in 2015 is als volgt (bovenste tabel).

Verloop rekening-courant Groningen

bedragen in € 1.000

stand r/c Groningen per 1 januari 2015	152.701
af: mutaties 2015 (per saldo)	- 23.581
Eindstand per 31 december 2015	€ 129.120

Liquide middelen

Hieronder is de rekening-courant bij de ABN Amro Bank voor het RSP Mobiliteitsfonds opgenomen. De stand per 31 december 2015 op de rekening-courant bedraagt € 35.000. Daarnaast bevat de kas een saldo van circa € 300.

Verloop eigen vermogen

bedragen in € 1.000

stand 1 januari 2015	7.691
saldo rentebaten/lasten	720
algemene reserve voor gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	8.411
af: onttrekking reserve Transitiemiddelen i.v.m. vaststelling project (zie hfdst. 2.1)	- 83
Stand per 31 december 2015	€ 8.328

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen (voor bestemming)

De algemene reserves zijn ontstaan doordat jaarlijks de rentebaten onder aftrek van rentelasten aan de reserves worden toegevoegd. De reserves kunnen worden aangewend om tekorten op projecten op te vangen, alsmede voor uitvoeringskosten die niet op andere wijze worden gedekt.

Er wordt per programma en regeling een algemene reserve aangehouden. Daarnaast zijn er algemene reserves voor de uitvoeringskosten.

Geconsolideerd laat het eigen vermogen over het jaar 2015 het volgende verloop zien: (middelste tabel).

Het eigen vermogen per balansdatum (na verwerking van het gerealiseerd resultaat voor bestemming) kan als volgt gespecificeerd worden: (onderste tabel).

Specificatie eigen vermogen per balansdatum

bedragen in € 1.000

	31-12-2015	31-12-2014
OP EFRO 2014-2020	20	
Regelingen 2014-2020	4	
REP-SNN	415	293
Koers Noord programma en OP EFRO 2007-2013:		
EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	1.958	1.888
Transitie 2007-2010	3.510	3.414
OP EFRO 2007-2013	1.060	877
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2007-2013	1.329	1.211
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regelingen	2	2
uitvoeringskosten	10	- 31
regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten	20	37
Totaal	€ 8.328	€ 7.691

Langlopende schulden

Vooruitontvangen bedragen

De balanspost vooruitontvangen bedragen is als volgt samengesteld: (bovenste tabel).

In 2015 zijn alleen voor de regelingen 2014-2020 bijdragen beschikbaar gesteld. Doordat de aangegane verplichtingen de gerealiseerde vrijval overstijgen, is de balanspost vooruitontvangen bedragen afgenomen.

Vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

OP EFRO 2014-2020	110.180
Regelingen 2014-2020	5.121
REP-SNN-programma	39.370
Koers Noord programma en OP EFRO 2007-2013	- 26.750
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regelingen	10.215
Totaal	€ 138.136

Verloop vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

stand per 1 januari 2015	150.190	
bij: beschikbaar gestelde middelen	7.200	
vrijgevallen toekenningen projecten	20.162	
		177.552
af: teruggevorderde bedragen	76	
af: aangegane verplichtingen derden	39.340	
		- 39.416
Stand per 31 december 2015		€ 138.136

De stand van de vooruitontvangen bedragen is voor drie programma's binnen het Koers Noord programma en het OP EFRO 2007-2013 negatief. Het OP EFRO 2007-2013 programma kent een negatief saldo van € 5,1 miljoen door overcommitting. Hetzelfde doet zich voor bij de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 en Transitie 2007-2010 met respectievelijk € 8,1 miljoen en € 13,8 miljoen. Deze negatieve saldi zijn als volgt te verklaren. In de praktijk van de uitvoering van de regionale stimuleringsprogramma's treedt bij eindafrekening van projecten altijd enige onderbenutting van de toegekende middelen op. Daardoor ontstaat de zogeheten vrijval van middelen. Om te voorkomen dat programmamiddelen onbenut blijven, worden op basis van ervaringscijfers meer middelen gecommiteerd dan feitelijk budgettair beschikbaar zijn. Indien de verwachte vrijval de komende jaren bij afrekening van de projecten lager uitvalt dan verwacht, worden de reserves aangesproken. Op basis van de meest recente gegevens is een prognose gemaakt van de totaal te verwachten vrijval. Als dit scenario in de loop van 2016 werkelijkheid wordt, loopt het SNN een risico van € 0,4 miljoen. Voor dit risico is bij het OP EFRO 2007-2013 programma een reserve aanwezig van € 1,1 miljoen.

Het verloop van de balanspost vooruitontvangen bedragen is in 2015 als volgt: (onderste tabel).

Naar aanleiding van een anonieme klacht bij het Europese Bureau voor Fraudebestrijding is een onderzoek ingesteld naar het SNN project Grote Markt Oostwand te Groningen. De klacht betreft de omvang van het project en het mogelijk niet naleven van de aanbestedingsregels bij een opdracht. Over de uitkomst van het onderzoek en eventuele invloed op de vooruitontvangen bedragen is nog niets bekend.

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Betreft het saldo van de door de overheden beschikbaar gestelde middelen, verminderd met de onttrekking van het saldo baten en lasten. Het verloop van de vooruitontvangen uitvoeringskosten is in 2015 als volgt. (zie tabel hieronder)

Verloop vooruitontvangen uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

stand per 1 januari 2015		16.192
provincies, jaarbijdrage	1.600	
gemeenten, jaarbijdrage	419	
SER	145	
uitvoering regelingen voor provincies	3.020	
uitvoering regelingen voor gemeenten	7	
uitvoering VIA	240	
uitvoering MIT	320	
website Europa om de Hoek	60	
	5.811	
af: uitvoeringskosten in 2015	- 7.585	
saldo beschikbaar gestelde bedragen minus uitvoeringskosten in 2015		- 1.774
Stand per 31 december 2015		€ 14.418

Verloop openstaande toekenningen

bedragen in € 1.000

stand per 1 januari 2015	205.081	
bij: aangegane verpl. lopend jaar	39.341	
		244.422
af: betalingen 2015	50.497	
vrijval 2015		
(incl. vrijval voorziening debiteuren)	20.163	
		- 70.660
		173.762
bij: mutatie interne toezeggingen		3.000
Stand per 31 december 2015		€ 170.762

De balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten ad € 14,4 miljoen bestaat ultimo 2015 uit de uitvoeringskosten ten behoeve van de uit te voeren programma's en regelingen inclusief REP-SNN. Op basis van een prognose van de te verwachten kosten tot medio 2023 vertoont de balanspost ultimo 2015 naar verwachting een tekort van € 1,8 miljoen om aan de verplichtingen te voldoen. Indien niet op andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van afgerond € 0,6 miljoen aansprakelijk zijn voor dit tekort.

In 2015 waren de werkelijke kosten vrijwel gelijk aan het bedrag van de begroting na wijziging. De baten zijn daarentegen aanzienlijk hoger dan begroot.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Openstaande toekenningen

Onder deze balanspost zijn de verplichtingen aan derden opgenomen. Het verloop in het jaar 2015 is als volgt: (tabel links).

Schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen

Het SNN voert voor rekening en risico van de drie noordelijke provincies en een aantal gemeenten regelingen en werkzaamheden uit. Hieronder valt onder andere een aantal toeristische regelingen, een aantal regelingen uit op het gebied van energiebesparende maatregelen en een waardevermeerderingsregeling. Tevens voert het SNN een tweetal sectorplannen uit en een investeringsregeling. Het SNN ontvangt voor deze regelingen voorschotten. Voor zover deze nog niet aan eindbegunstigden zijn uitgekeerd worden deze voorschotten als schuld in de balans opgenomen.

Schulden aan derden

bedragen in € 1.000

schuld Fryslân inzake STINAF, STINAF II en FEP 2013-2015	2.828
schuld Groningen inzake WVM, IAG4, RIG 2014 en 2015 en sectorplan Groningen	8.802
schuld Drenthe inzake sectorplan Drenthe	100
schuld gemeente De Wolden	122
schuld gemeente Hoogeveen	19
Totaal	€ 11.871

De schulden aan derden kunnen als volgt gespecificeerd worden: (bovenste tabel).

Overige schulden

Deze bestaan per 31 december 2015 uit: (onderste tabel).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Voor de huur van het pand van het SNN is een overeenkomst afgesloten van 1 juli 2014 tot en met 30 juni 2020. De jaarlast bedraagt € 131.127 en de huurverplichting tot en met juni 2020 bedraagt € 590.073.

Overige schulden

bedragen in € 1.000

te betalen kosten en te verrekenen bedragen:	
af te dragen sociale lasten	276
accountantskosten projecten en jaarrekening 2015	61
kosten uitzendbureau en detachering	90
automatiseringskosten	117
agentschap NL: uitvoering 2013-2015	
REP-project Wetsus	87
huur-, service-, en cateringkosten	35
kosten SER Noord-Nederland	34
advertentiekosten	10
ANP subsidiemonitor	8
diverse personeelskosten	20
vooritontvangen uitvoeringskosten	
Interimregeling Waardevermindering	472
nog te verrekenen rente mobiliteitsfonds	35
overige	34
Totaal overige schulden	€ 1.279

Voorts zijn er contracten voor de huur van kopieer- en faxapparaten tot en met 31 december 2019 afgesloten vanaf 1 januari 2016 met een totaalbedrag van € 33.053.

Met de ICT-dienstverlener is een contract afgesloten tot 31 december 2016. De verplichting hiervoor bedraagt € 55.663.

In 2015 is een contract voor een leaseauto afgesloten met als einddatum 15 juli 2019. Deze verplichting bedraagt € 36.978 tot en met einddatum.

Ultimo boekjaar wordt overeenkomstig de BBV voorschriften geen balanspost opgenomen voor de nog niet opgenomen vakantiedagen van de personeelsleden en de nog verschuldigde vakantietoelage over de periode juni t/m december 2015.

Inclusief sociale lasten (14,07%) vertegenwoordigt de verplichting voor de vakantiedagen ultimo 2015 een waarde van € 194.371 en de verplichting voor de vakantietoelage een waarde van € 178.876.

2.1 Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	36.341		-36.341
vrijval op toekenningen	-20.162		20.162
Teruggevorderde bedragen	76		-76
Mutaties vooruitontvangen bedragen		16.495	16.495
Subtotaal projecten	16.255	16.495	240
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies		4.620	4.620
gemeenten		426	426
overige		525	525
Kosten			
uitvoeringskosten	7.585		-7.585
overige kosten	83		-83
Rente	5	725	720
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		1.774	1.774
Overboeking uit reserves			
Subtotaal algemeen	7.673	8.070	397
Totaal saldo van baten en lasten	23.928	24.565	637
Mutaties reserves	722	2	-720
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	24.650	24.567	-83
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		83	83
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	24.650	24.650	0

Begroting na wijziging 2015			Begroting voor wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
35.740		-35.740	41.600		-41.600	49.554		-49.554
-20.600		20.600	-16.095		16.095	-9.252		9.252
						-127		127
17.100	32.640	15.540	10.840	37.145	26.305	5.799	45.974	40.175
32.240	32.640	400	36.345	37.145	800	45.974	45.974	0
							743	743
							4.141	4.141
	3.127	3.127		1.903	1.903		2.957	2.957
	431	431		419	419		451	451
	195	195		15	15		194	194
7.595		-7.595	6.017		-6.017	7.372		-7.372
3	785	782		2.162	2.162	67	615	548
	3.442	3.442		2.880	2.880	1.661	147	-1.514
7.598	7.980	382	6.017	7.379	1.362	9.100	9.248	148
39.838	40.620	782	42.362	44.524	2.162	55.074	55.222	148
785	3	-782	2.162		-2.162	615	67	-548
40.623	40.623	0	44.524	44.524	0	55.689	55.289	-400
							400	400
40.623	40.623	0	44.524	44.524	0	55.689	55.689	0

2.1.1 Toelichting op het geconsolideerde overzicht van baten en lasten 2015

Het geconsolideerde overzicht van baten en lasten bestaat uit de exploitaties van alle groepen, die bij het SNN in beheer zijn met de daarbij behorende uitvoeringskosten. De toelichting op de afzonderlijke groepen en afzonderlijke programma's en regelingen is weergegeven in het beheersdeel van deze jaarrekening. De consolidatie is onder te verdelen in de volgende groepen:

Groepen Instrumenten:

- OP EFRO 2014-2020;
- Regelingen 2014-2020;
- REP – SNN;
- Koers Noord en OP EFRO 2007-2013;
- Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regelingen;
- Uitvoeringskosten;
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten.

Projecten

De gerealiseerde totale baten en lasten bij de onderdelen toekenningen aan projecten, vrijval op toekenningen en de daaruit voortvloeiende mutaties vooruitontvangen bedragen wijken per saldo € 1 miljoen af van de begroting na wijziging. Dat wordt verklaard door verschillende los van elkaar staande ontwikkelingen binnen de budgetten van programma's en regelingen. Het voornaamste uitgangspunt bij het opstel-

len van de begroting door het SNN is dat de subsidiebudgetten binnen de (meerjarige) projectperiode rechtmatig besteed dienen te worden. Verschillen bestaan binnen jaarschijven, onder andere afhankelijk van de (bijgestelde) programmering.

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging 2015 worden veroorzaakt door het feit dat de omvang van de toekenningen in 2015 vanuit het nieuwe OP-budget achterblijven bij de begroting. Aan de eerste negentien projecten is in 2015 een totale subsidie van circa € 7 miljoen toegekend. Daarnaast is er sprake van een grotere dan verwachte vrijval op projecten vanuit het OP EFRO 2007-2013. Aan zeven projecten is in 2015 een totaalbedrag van € 10,5 miljoen bijgecommitteerd.

Toekenningen aan projecten

	2015	2014
	€ 36.341	€ 49.554

De toekenningen aan projecten bedragen in 2015 in totaal € 36.341.000. Vanuit het OP EFRO 2014-2020 is aan de eerste negentien projecten een totale subsidie van € 4,1 miljoen toegekend. Bij de regelingen 2014-2020 is aan projecten van de MIT en de VIA een bedrag van 4,1 miljoen verleend. Bij de REP-SNN is voor een bedrag € 9,3 miljoen subsidie verleend aan één project.

Door meer dan verwachte vrijval op projecten is bij het OP EFRO 2007-2013 aan zeven projecten een totaalbedrag van € 10,5 miljoen bijgecommitteerd. Bij de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 is voor een bedrag van € 7,2 miljoen aan één project gecommitteerd. Bij de regelingen van het Koers Noord programma en het OP EFRO 2007-2013 is in 2015 alleen bij de NIOF 2013 budget beschikbaar, vanwaar € 1,2 miljoen is toegekend aan projecten (zie tabel links).

In 2015 is circa € 13,2 miljoen minder subsidie aan projecten toegekend dan in 2014. Deze

Toekenning aan projecten		
bedragen in € 1.000		
Groepen	2015	2014
OP EFRO 2014-2020	4.051	
Regelingen 2014-2020	4.079	
REP-SNN	9.324	44.493
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013	17.700	
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 reg.	1.187	5.061
Totaal	€ 36.341	€ 49.554

afname wordt grotendeels veroorzaakt door de afname van beschikkingen binnen het REP-SNN (afname van € 35,2 miljoen) en de regelingen van Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 (afname van € 3,9 miljoen).

Daar tegenover staat een toename van verleningen van afgerond € 4,1 miljoen bij zowel het OP EFRO 2014-2020 als de regelingen 2014-2020.

Binnen het Koers Noord en het OP EFRO 2007-2013 is er een toename van € 17,7 miljoen, vanwege meer dan verwachte vrijval.

Vrijval op toekenningen

bedragen in € 1.000

Groepen	2015	2014
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013	15.475	4.089
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regl.	4.687	5.163
Totaal	€ 20.162	€ 9.252

Mutaties vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

	2015	2014
toevoeging vooruitontv. bedragen	- 7.214	- 5.799
onttrekking vooruitontv. bedragen	23.709	45.974
Totaal	€ 16.495	€ 40.175

Verdeling mutaties vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

Groepen	2015	2014
OP EFRO 2014-2020	4.291	
Regelingen 2014-2020	4.079	
REP-SNN	9.324	44.493
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013	2.288	- 4.152
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regl.	- 3.487	- 166
Totaal	€ 16.495	€ 40.175

Vrijval op toekenningen

2015	2014
€ 20.162	€ 9.252

Vrijval ontstaat als de kosten van projecten bij de eindafrekening lager blijken uit te vallen dan begroot of indien subsidies in het geheel niet tot uitbetaald worden. Het verschil tussen de toegekende subsidie en de (definitieve) vastgestelde subsidie wordt als vrijval geboekt. De vrijval in 2015 bestaat uit (bovenste tabel).

Bij Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 is een vrijval gerealiseerd van bijna € 15,5 miljoen. In maart 2017 moet de eindafrekening van het OP EFRO 2013-2017 bij de Europese Commissie in Brussel ingediend worden. Hierdoor zijn meer projecten afgerekend dan in het vorige jaar, waardoor een hogere vrijval van € 11,4 is ontstaan.

Bij de regelingen van Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 is een vrijval gerealiseerd van afgerond € 4,7 miljoen.

Teruggevorderde bedragen

2015	2014
€ 76	€ 127

In 2014 zijn vier vorderingen ten bedrage van € 127.000 niet voorzien. Van deze vorderingen is in 2015 € 85.000 ontvangen. Dit bedrag wordt gecorrigeerd op de teruggevorderde bedragen. Ultimo 2015 is voor een bedrag van € 9.000 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Het bedrag van de teruggevorderde bedragen (€ 9.000 minus € 85.000) is aan de vooruitontvangen bedragen onttrokken.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2015	2014
€ 16.495	€ 40.175

De onttrekking aan de vooruitontvangen bedragen is de som van de gerealiseerde vrijval op toekenningen minus de toekenningen aan projecten. Dit saldo betreft de nog niet bestede budgetten (middelste tabel).

De onttrekkingen en toevoegingen aan de vooruitontvangen bedragen zijn als volgt onder te verdelen naar de diverse groepen. (onderste tabel)

Per groep kunnen de mutaties van de vooruitontvangen bedragen als volgt kort worden samengevat. Binnen zowel OP EFRO 2014-2020, de regelingen 2014-2020 als de REP-SNN zijn de toekenningen aan projecten in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen. De onttrekking aan de vooruitontvangen bedragen per groep bedraagt respectievelijk € 4,3 miljoen, € 4,1 miljoen en € 9,3 miljoen.

Binnen het Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 is het saldo van de vrijval op toekenningen ad € 17,7 miljoen en de teruggevorderde bedragen ad € 63.000 verminderd met de toekenningen aan projecten ad € 1,2 miljoen. Per saldo wordt € 2,3 miljoen onttrokken aan de vooruitontvangen bedragen.

Bij de regelingen van Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 is de som van de toekenningen aan projecten en teruggevorderde bedragen lager dan de vrijval op toekenningen. Hierdoor wordt € 3,5 miljoen toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Bijdragen in uitvoeringskosten

De financiering van de kosten bestaan uit de financieringsbronnen Rijk, Europese Commis-

sie, provincies, gemeenten en overige. Indien de financiering niet voldoende is om de kosten te dekken wordt het tekort onttrokken aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten.

Provincies

2015	2014
€ 4.620	€ 2.957

De bijdragen vallen ten opzichte van de begroting na wijziging afgerond € 1,5 miljoen hoger uit. Dat wordt veroorzaakt door hogere inkomsten voor de uitvoering van regelingen voor de provincies. De inkomsten voor de Interimregeling Waardevermeerdering zijn alleen al € 0,8 miljoen hoger dan begroot.

De provincies leveren een jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten. Voor 2015 is deze bijdrage vastgesteld op € 1,6 miljoen. Daarnaast leveren de provincies bijdragen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening. In totalen naar soort regeling zijn de volgende bijdragen ontvangen (zie tabel).

Gemeenten

2015	2014
€ 426	€ 451

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een forfaitaire bijdrage in de uitvoeringskosten afgesproken met een indexatie van 3,5% per jaar. Voor 2015 bedraagt deze bijdrage in totaal € 419.000. Daarnaast is er van een gemeente een bijdrage ad € 7.000 ontvangen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening.

Overige

2015	2014
€ 525	€ 194

De overige bijdragen bestaan uit de jaarlijkse bijdrage van de SER voor de SER Noord-Nederland ad € 145.000, een bijdrage voor de ontwikkeling en het beheer van de website Europa om de Hoek ad € 60.000 en een bijdrage in de uitvoeringskosten van de MIT van in totaal € 320.000.

Bijdragen provincies

bedragen in € 1.000

totaal jaarlijkse bijdrage	1.600
bijdrage voor toeristische regelingen	96
bijdrage voor energie(premie)regelingen	400
bijdrage voor Interimregeling Waardevermeerdering	1.444
bijdrage voor sectorplannen	466
bijdrage voor uitvoering Mobiliteitsfonds	15
bijdrage voor innovatieve regelingen	424
bijdrage voor investeringsregelingen	95
overige bijdrage	80
Totaal	€ 4.620

Kosten

Uitvoeringskosten

2015	2014
€ 7.585	€ 7.372

De kosten van het SNN en de SER Noord-Nederland worden als een geheel gepresenteerd. De kosten van 2015 ad € 7,6 miljoen zijn vrijwel gelijk aan de begrote kosten van 2014 ad € 8 miljoen en een fractie hoger dan de gerealiseerde kosten van 2014 ad € 7,4 miljoen. De kostenstijging ten opzichte van 2014 van € 213.000 kan als volgt worden samengevat: (zie tabel).

De personeelskosten van de drie SNN afdelingen tezamen vertonen een stijging ten opzichte van de begroting na wijziging 2015.

De werkelijke personeelskosten bedragen € 5,9 miljoen, terwijl de begrote kosten (na wijziging 2015) € 5,8 miljoen bedragen.

De kosten van de afdeling public affairs zijn in 2015 lager dan de begrote kosten en aanzienlijk lager dan de kosten in 2014. De voornaamste oorzaak van de aanzienlijk lagere personeelskosten is de overheveling van communicatie- en secretariële medewerkers naar de afdeling staf en van de medewerkers programmabeheer naar de afdeling dienstverlening. Deze mutaties vonden plaats om een betere verantwoording van kosten aan de verstrekkers van Europese- en Rijksmiddelen mogelijk te maken.

De kosten van zowel de afdeling dienstverlening als staf zijn gestegen. De stijging bij de afdeling dienstverlening en staf is veroorzaakt door de hiervoor genoemde overheveling van personeelsleden. Daarnaast zijn de personeelskosten bij de afdeling dienstverlening gestegen doordat de provincies in 2015 meer regelingen door het SNN hebben laten uitvoeren, waarvoor extra personeelsleden moesten worden ingehuurd. Omdat deze groei van het takenpakket was voorzien, is de afwijking ten opzichte van de begroting gering.

De hoger dan begrote personeelskosten worden gecompenseerd door de lagere overige kosten. Er is in 2015 met name minder dan begroot uitgegeven aan externe opdrachten en onderzoeken.

In hoofdstuk 6 zijn de kosten nader gespecificeerd en toegelicht. Voor de belangrijkste kostenposten worden daar ook materiële verschillen tussen werkelijke cijfers, begroting na wijziging 2015 en cijfers van 2014 nader uiteengezet.

In bijlage 1 is een specificatie van de kosten van SER Noord-Nederland opgenomen om richting de SER Nederland verantwoording af te leggen.

Specificatie kostenstijging uitvoeringskosten 2015

bedragen in € 1.000

Kostendalingen

personeelskosten public affairs	534	
huisvesting public affairs/staf	137	
accountantskosten projecten	114	
Europese samenwerking	50	
inhuur deskundigheid	49	
overige kantoorkosten	44	
communicatie en evenementen	36	
aanschaffingen kantoormeubilair	20	
saldo kostendalingen		€ 984

Kostenstijgingen

personeelskosten dienstverlening	934	
personeelskosten staf	92	
automatisering en innovatie bedrijfsvoering	104	
externe opdrachten en onderzoeken	39	
kosten voorlichting, jaarverslagen en vergaderingen	22	
per saldo overige effecten	6	
saldo kostenstijgingen		€ 1.197

Per saldo kostenstijging

€ 213

De verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in bijlage 4 opgenomen.

Overige kosten

2015	2014
€ 83	€ 0

Onder de resultaatbestemming staat een onttrekking aan de reserves van € 83.000. Het betreft de afboeking van een niet terug te vorderen betaling aan een project.

Rente

2015	2014
€ 720	€ 548

Per regeling en programma heeft de provincie Groningen een aparte rekening-courant. Van het saldo van ontvangsten en uitgaven wordt

de rentestand bijgehouden. De rentelasten en baten komen ten gunste of ten laste van iedere specifieke regeling of programma. (bovenste tabel)

De samenstelling van de rentebaten en -lasten is als volgt (onderste tabel):

In vergelijking met 2014 zijn de rentebaten met € 172.000 toegenomen. Dit komt met name door een eenmalige last van € 297.000 in 2014 wegens de afwikkeling van de vordering op Landsbanki te IJsland. Het gerealiseerde rentepercentage over 2015 bedraagt 0,55% (tegen 0,57% in 2014).

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

2015	2014
€ 1.774	€ 1.514

Het saldo van de vooruitontvangen uitvoeringskosten bestaat uit de werkelijke uitvoeringskosten ad € 7,6 miljoen verminderd met de ontvangen bijdragen ad € 5,8 miljoen. Het saldo van € 1,8 miljoen is onttrokken aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten.

Mutaties reserves

2015	2014
€ 720	€ 548

Het positieve saldo van de rentebaten en -lasten ad € 720.000 is aan de reserves toegevoegd.

Resultaatbestemming, onttrekking reserve

2015	2014
€ 83	€ 400

Aan de reserve van de Transitie-middelen is een bedrag van € 83.000 onttrokken voor de financiering van de overige kosten.

Rentebaten en -lasten		
bedragen in € 1.000		
	2015	2014
baten	725	615
lasten	5	67
Saldo	€ 720	€ 548

Samenstelling rentebaten en -lasten		
bedragen in € 1.000		
Instrumenten	2015	2014
OP EFRO 2014-2020	20	
Regelingen 2014-2020	4	
REP-SNN	122	127
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013	550	444
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regl.		2
Uitvoeringskosten	21	-62
Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten.	3	37
Totaal	€ 720	€ 548

2.2 Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Voorstel bestemming van het gerealiseerd resultaat (voor bestemming)

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het resultaat van de jaarrekening aan de algemene reserve te worden toegevoegd (positief resultaat) of onttrokken (negatief resultaat). Mocht het resultaat niet aan de algemene reserve zijn toegevoegd, dan legt het Dagelijks Bestuur dit punt expliciet voor aan het Algemeen Bestuur via een voorstel tot resultaatbestemming.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen stellen wij het volgende voor. In te stemmen met de jaarrekening 2015 en met het voorstel van resultaatbestemming, waarbij een bedrag van € 83.000 aan de reserves wordt onttrokken.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen in hoofdstuk 2.3.

2.3 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland te Groningen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2015 dat door het algemeen bestuur d.d. 10 november 2015 bij besluit is vastgesteld en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur d.d. 10 november 2015 bij besluit vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland te Groningen een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 217 lid 3 onder d Provinciewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Groningen, 14 april 2016

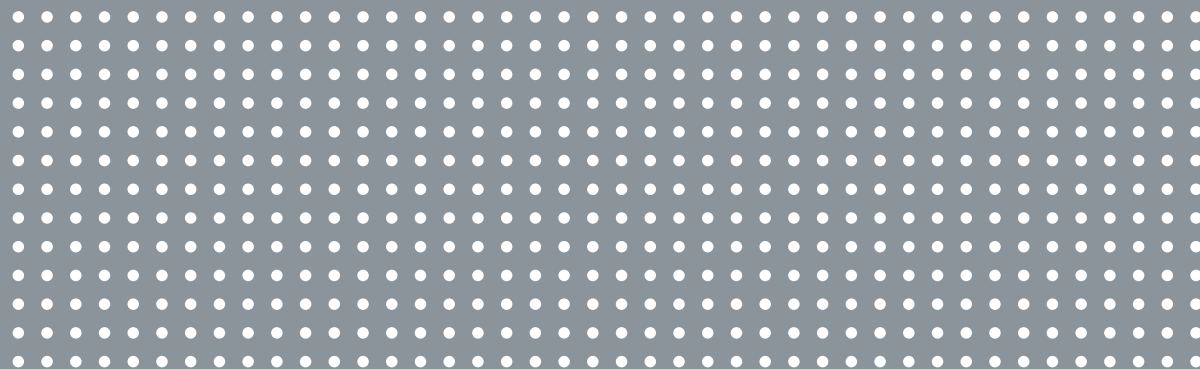
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. D.E. Engwerda RA

3 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020

3.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	38
3.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	40
3.1	OP EFRO 2014-2020	42
3.2	Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020	44
3.3	Balans per 31 december 2015	46
3.3.1	Toelichting balans 2015	48

3.0 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 programma's

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	batens	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	7.051		-7.051
vrijval op toekenningen			
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		7.051	7.051
Subtotaal projecten	7.051	7.051	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		20	20
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	20	20
Totaal saldo van baten en lasten	7.051	7.071	20
Mutaties reserves	20		-20
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	7.071	7.071	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	7.071	7.071	0

overzicht baten en lasten 2015

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
26.600		-26.600			
	26.600	26.600			
26.600	26.600	0	0	0	0
100		-100			
100	0	-100	0	0	0
26.700	26.600	-100	0	0	0
	100	100			
26.700	26.700	0	0	0	0
26.700	26.700	0	0	0	0

3.0.1 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 programma's

Projecten

Toekenningen aan projecten

2015	2014
€ 7.051	€ 0

In 2015 is aan negentien projecten subsidie toegekend voor een totaalbedrag van circa € 7 miljoen. Zeventien projecten hebben betrekking op projecten van derden. Twee projecten hebben betrekking op de subsidieregeling VIA, die door het SNN wordt uitgevoerd.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2015	2014
€ 7.051	€ 0

De toekenningen aan projecten is in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2015	2014
€ 20	€ 0

De rentebaten over het rekening-courant saldo van het OP EFRO 2014-2020 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014 2020 bedragen tezamen € 20.000.

Mutaties reserves

2015	2014
€ 20	€ 0

De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

toelichting op het overzicht baten en lasten 2015

3.1 OP EFRO 2014-2020 overzicht baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	7.051		-7.051
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		7.051	7.051
Subtotaal projecten	7.051	7.051	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		10	10
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	10	10
Totaal saldo van baten en lasten	7.051	7.061	10
Mutaties reserves	10		-10
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	7.061	7.061	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	7.061	7.061	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
17.600		-17.600
	17.600	17.600
17.600	17.600	0
90		-90
90	0	-90
17.690	17.600	-90
	90	90
17.690	17.690	0
17.690	17.690	0

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0

3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 overzicht baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		10	10
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	10	10
Totaal saldo van baten en lasten	0	10	10
Mutaties reserves	10		-10
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	10	10	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	10	10	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
9.000		-9.000
	9.000	9.000
9.000	9.000	0
10		-10
10	0	-10
9.010	9.000	-10
	10	10
9.010	9.010	0
9.010	9.010	0

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0

3.3 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 programma's

bedragen in € 1.000

	3.1 OP EFRO 2014 - 2020	3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020
Activa		
vaste activa		
immateriële activa		
materiële activa		
totaal vaste activa	0	0
vlottende activa		
vorderingen	97.532	15.155
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	1.879	2.685
liquide middelen		
totaal vlottende activa	99.411	17.840
Totaal activa	99.411	17.840
Passiva		
vaste passiva		
eigen vermogen		
algemene reserves	10	10
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)		
totaal eigen vermogen	10	10
langlopende schulden		
voortuitontvangen bedragen		
toekenningen	92.350	17.830
totaal voortuitontvangen bedragen	92.350	17.830
voortuitontvangen uitvoeringskosten		
totaal langlopende schulden	92.350	17.830
totaal vaste passiva	92.360	17.840
vlottende passiva		
openstaande toekenningen	7.051	
overige schulden		
rekening-courant		
totaal vlottende passiva	7.051	0
Totaal passiva	99.411	17.840

balans per 31 december 2015

totaal
31 - 12 - 2015

0

112.687
4.564

117.251

117.251

20

20

110.180
110.180

110.180

110.200

7.051

7.051

117.251

3.3.1 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 programma's

bedragen in € 1.000

	3.1 OP EFRO 2014-2020	3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
OP EFRO 2014-2020	97.532	
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 saldo 31 december	97.532	15.155
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari		
voorziening		
afgeboekte oninbare vordering		
ontstane vorderingen		
ontvangen		
mutatie voorziening		
saldo 31 december		
voorziening		
Saldo		
Saldo vorderingen 31 december	97.532	15.155
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	934	892
saldo mutaties	945	1.793
overboeking		
saldo 31 december	1.879	2.685

toelichting op de balans per 31 december 2015

totaal 31 - 12 - 2015	totaal 31 - 12 - 2014
97.532	98.467
15.155	16.938
112.687	115.405
<hr/>	<hr/>
112.687	115.405
<hr/>	<hr/>
1.826	
2.738	1.826
4.564	1.826
<hr/>	<hr/>

3.3.1 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 programma's

bedragen in € 1.000

	3.1 OP EFRO 2014-2020	3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari		
bij: rente baten/lasten	10	10
af: projecten		
bij: overboeking		
saldo 31 december	10	10
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	99.401	17.830
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen		
saldo 1 januari	99.401	17.830
mutaties 2015:		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa		
overheveling van middelen		
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen	-7.051	
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen		
saldo 31 december	92.350	17.830
specificatie:		
beschikbare middelen	92.350	17.830
vrijgevallen toezeggingen		
toekenningen	92.350	17.830
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten		
bij: verplichtingen projecten	7.051	
af: betalingen projecten		
af: vrijval projecten		
saldo 31 december	7.051	0

toelichting op de balans per 31 december 2015

totaal 31 - 12 - 2015	totaal 31 - 12 - 2014
20	
20	0
117.231	
117.231	
	117.231
-7.051	
110.180	117.231
110.180	117.231
110.180	117.231
7.051	
7.051	0

4.0 Regelingen 2014-2020 overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	4.079		-4.079
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		4.079	4.079
Subtotaal projecten	4.079	4.079	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		4	4
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	4	4
Totaal saldo van baten en lasten	4.079	4.083	4
Mutaties reserves	4		-4
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	4.083	4.083	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	4.083	4.083	0

4.0.1 Regelingen 2014-2020

Projecten

Toekenningen aan projecten

	2015	2014
	€ 4.079	€ 0

In 2015 zijn twee nieuwe regelingen van start gegaan: de MIT 2015 en de VIA. Vanuit deze regelingen zijn de volgende bedragen aan projecten gecommitteerd:

Verdeling toekenningen aan projecten

bedragen in € 1.000

MIT 2015	4.057
VIA	22
Totaal	4.079

Mutaties vooruitontvangen bedragen

	2015	2014
	€ 4.079	€ 0

De toekenningen aan projecten wordt onttrokken aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

	2015	2014
	€ 4	€ 0

In 2015 bedragen de rentebaten over de twee rekening-courant saldi € 4.000.

Mutaties reserves

	2015	2014
	€ 4	€ 0

De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

toelichting op het overzicht baten en lasten 2015

4.1 MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015 overzicht baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	4.057		-4.057
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		4.057	4.057
Subtotaal projecten	4.057	4.057	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		3	3
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	3	3
Totaal saldo van baten en lasten	4.057	4.060	3
Mutaties reserves	3		-3
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	4.060	4.060	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	4.060	4.060	0

4.2 Versneller Innovatieve Ambities overzicht baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	22		-22
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		22	22
Subtotaal projecten	22	22	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		1	1
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	1	1
Totaal saldo van baten en lasten	22	23	1
Mutaties reserves	1		-1
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	23	23	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	23	23	0

4.3 Regelingen 2014-2020

bedragen in € 1.000	4.1 MIT 2015	4.2 VIA
Activa		
vaste activa		
immateriële activa		
materiële activa		
totaal vaste activa	0	0
vlottende activa		
vorderingen		3.128
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	1.500	2.393
liquide middelen		
totaal vlottende activa	1.500	5.521
Totaal activa	1.500	5.521
Passiva		
Vaste passiva		
eigen vermogen		
algemene reserves	3	1
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)		
totaal eigen vermogen	3	1
langlopende schulden		
voortuitontvangen bedragen		
toekenningen	-377	5.498
totaal voortuitontvangen bedragen	-377	5.498
voortuitontvangen uitvoeringskosten		
totaal langlopende schulden	-377	5.498
totaal vaste passiva	-374	5.499
Vlottende passiva		
openstaande toekenningen	1.874	22
overige schulden		
rekening-courant		
totaal vlottende passiva	1.874	22
Totaal passiva	1.500	5.521

balans per 31 december 2015

totaal
31 - 12 - 2015

0

3.128

3.893

7.021

7.021

4

4

5.121

5.121

5.121

5.125

1.896

1.896

7.021

4.3.1 Regelingen 2014-2020

bedragen in € 1.000

	4.1 MIT 2015	4.2 VIA
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
OP EFRO 2014-2020		2.760
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 Provincie Groningen		368
Saldo 31 december	0	3.128
Terug te ontvangen subsidies		
Saldo 1 januari		
Voorziening		
Afgeboekte oninbare vordering		
Ontstane vorderingen		
Ontvangen		
Mutatie voorziening		
Saldo 31 december		
Voorziening		
Saldo		
Saldo vorderingen 31 december	0	3.128
Rekening-courant provincie Groningen		
Saldo 1 januari		
Saldo mutaties	1.500	2.393
Overboeking		
Saldo 31 december	1.500	2.393

toelichting op de balans per 31 december 2015

totaal 31 - 12 - 2015	totaal 31 - 12 - 2014
2.760	
368	
3.128	0

3.128	0
--------------	----------

3.893	
3.893	0

4.3.1 Regelingen 2014-2020

bedragen in € 1.000	4.1 MIT 2015	4.2 VIA
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari		
bij: rente baten/lasten	3	1
af: projecten		
bij: overboeking		
saldo 31 december	3	1
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen		
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen		
saldo 1 januari		
mutaties 2015		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa	3.680	5.520
overheveling van middelen		
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen	-4.057	-22
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen		
saldo 31 december	-377	5.498
specificatie		
beschikbare middelen	-377	5.498
vrijgevallen toezeggingen		
toekenningen	-377	5.498
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten		
bij: verplichtingen projecten	4.057	22
af: betalingen projecten	-2.183	
af: vrijval projecten		
saldo 31 december	1.874	22

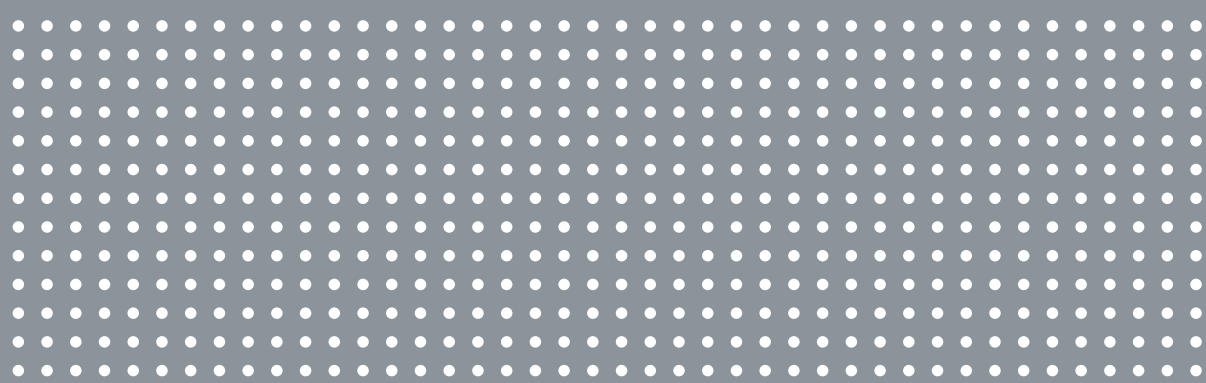
toelichting op de balans per 31 december 2015

totaal 31 - 12 - 2015	totaal 31 - 12 - 2014
4	
4	0
9.200	
-4.079	
5.121	0
5.121	
5.121	0
4.079	
-2.183	
1.896	0

5 Ruimtelijk Economisch Programma Samenwerkingsverband Noord-Nederland

5.0	Overzicht van baten en lasten 2015	70
5.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015	72
5.1	Balans per 31 december 2015	73
5.1.1	Toelichting balans 2015	74

5.0 Ruimtelijk Economisch Programma-SNN overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	9.324		-9.324
vrijval op toekenningen			
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		9.324	9.324
Subtotaal projecten	9.324	9.324	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		122	122
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	122	122
Totaal saldo van baten en lasten	9.324	9.446	122
Mutaties reserves	122		-122
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	9.446	9.446	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	9.446	9.446	0

Begroting na wijziging 2015

Realisatie 2014

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
13.400		-13.400	44.493		-44.493
	13.400	13.400		44.493	44.493
13.400	13.400	0	44.493	44.493	0
	120	120		127	127
0	120	120	0	127	127
13.400	13.520	120	44.493	44.620	127
120		-120	127		-127
13.520	13.520	0	44.620	44.620	0
13.520	13.520	0	44.620	44.620	0

5.0.1 Ruimtelijk Economisch Programma-SNN toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Projecten

Toekenningen aan projecten

2015	2014
€ 9.324	€ 44.493

In 2015 is aan één project een subsidie van € 9.324.000 toegekend.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2015	2014
€ 9.324	€ 44.493

De toekenningen aan projecten is in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2015	2014
€ 122	€ 127

De rente over het bij de provincie Groningen uitstaande rekening-courantsaldo bedraagt € 122.000.

Mutaties reserves

2015	2014
€ 122	€ 127

De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

5.1 Ruimtelijk Economisch Programma-SNN balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000

Activa

vaste activa

immateriële activa
materiële activa
totaal vaste activa

0

vlottende activa

vorderingen
rekening-courantverhouding met provincie Groningen
liquide middelen
totaal vlottende activa

71.755

19.474

91.229

Totaal activa

91.229

Passiva

vaste passiva

eigen vermogen
algemene reserves
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)
totaal eigen vermogen

415

415

langlopende schulden
vooruitontvangen bedragen
toekenningen
totaal vooruitontvangen bedragen
vooruitontvangen uitvoeringskosten
totaal langlopende schulden

39.370

39.370

39.370

totaal vaste passiva

39.785

vlottende passiva

openstaande toekenningen
overige schulden
rekening-courant
totaal vlottende passiva

51.444

51.444

Totaal passiva

91.229

5.1.1 Ruimtelijk Economisch Programma-SNN toelichting op de balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000

31 - 12 - 2015

31 - 12 - 2014

Activa

Vorderingen Rijk en Europa

Ministerie van Economische Zaken	71.285	71.285
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	470	940
saldo 31 december	71.755	72.225

Terug te ontvangen subsidies

saldo 1 januari
voorziening
afgeboekte oninbare vordering
ontstane vorderingen
ontvangen
mutatie voorziening
saldo 31 december
voorziening
saldo

Saldo vorderingen 31 december

	71.755	72.225
--	--------	--------

Rekening-courant provincie Groningen

saldo 1 januari	23.432	18.459
saldo mutaties	-3.958	4.973
overboeking		
saldo 31 december	19.474	23.432

bedragen in € 1.000

31 - 12 - 2015

31 - 12 - 2014

Passiva**Algemene reserve**

saldo 1 januari	293	166
bij: rente baten/lasten	122	127
af: projecten		
bij: overboeking		
saldo 31 december	415	293

Vooruitontvangen bedragen

toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	48.694	93.187
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen		
saldo 1 januari	48.694	93.187
mutaties 2015		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa		
overheveling van middelen		
Terugggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen	-9.324	-44.493
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen		
saldo 31 december	39.370	48.694
specificatie		
Beschikbare middelen	39.370	48.694
vrijgevallen toezeggingen		
toekenningen	39.370	48.694

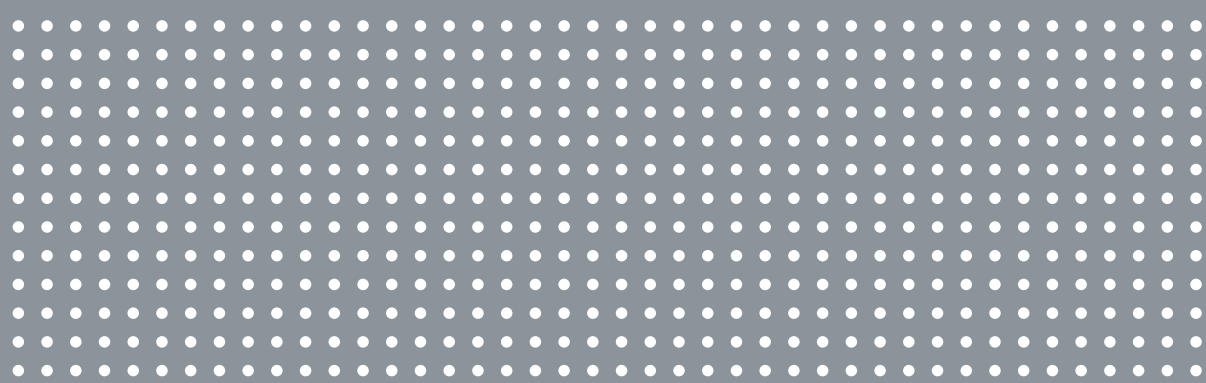
Openstaande toekenningen

saldo 1 januari projecten	46.670	9.325
bij: verplichtingen projecten	9.324	44.493
af: betalingen projecten	-4.550	-7.148
af: vrijval projecten		
saldo 31 december	51.444	46.670

6 Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's

6.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	78
6.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	80
6.1	EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	82
6.2	Transitie 2007-2010	84
6.3	OP EFRO 2007-2013	86
6.4	Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	88
6.5	Balans per 31 december 2015	90
6.5.1	Toelichting balans 2015	92

6.0 Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	batens	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	17.700		-17.700
vrijval op toekenningen	-15.475		15.475
Terugggevorderde bedragen	63		-63
Mutaties vooruitontvangen bedragen		2.288	2.288
Subtotaal projecten	2.288	2.288	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten	83		-83
Rente		550	550
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	83	550	467
Totaal saldo van baten en lasten	2.371	2.838	467
Mutaties reserves	550		-550
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	2.921	2.838	-83
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		83	83
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	2.921	2.921	0

overzicht van baten en lasten 2015

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-18.200		18.200	-4.089		4.089
	-18.200	-18.200	-63		63
-18.200	-18.200	0	-4.152	-4.152	0
	510	510	400	444	444
0	510	510	400	444	-400
-18.200	-17.690	510	-3.752	-3.708	44
510		-510	444		-444
-17.690	-17.690	0	-3.308	-3.708	-400
				400	400
-17.690	-17.690	0	-3.308	-3.308	0

6.0.1 Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's

Projecten

Toekenningen aan projecten

2015	2014
€ 17.700	€ 0

Een analyse van de verwachte vrijval heeft aangetoond dat de vrijval hoger zal worden dan initieel was ingeschat. Bij het OP EFRO 2007-2013 is aan zeven projecten een totaalbedrag van € 10,5 miljoen bijgecommitteerd. Bij de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 is voor een bedrag van € 7,2 miljoen aan één project gecommiteerd.

Vrijval op toekenningen

2015	2014
€ 15.475	€ 4.089

Door de economische situatie hebben projecten in de voorgaande jaren een vertraging opgelopen. Aangezien in maart 2017 de eindafrekening van het OP EFRO 2013-2017 bij de Europese Commissie in Brussel ingediend moet worden, is in 2015 begonnen met een inhaalslag. Tevens is er aan projecten geen uitstel meer verleend.

Verdeling vrijval

bedragen in € 1.000

EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	1.962
Transitie 2007-2010	1.812
OP EFRO 2007-2013	6.898
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	4.803
Totaal	€ 15.475

Onttrekking mutaties vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

toekenningen aan projecten	17.700
teruggevorderde bedragen	63
	17.763
af: vrijval op toekenningen	15.475
Per saldo onttrokken	€ 2.288

Een groot deel van de vertraagde projecten is in 2015 afgerekend, waardoor een hogere vrijval is ontstaan, dan in de afgelopen jaren.

De vrijval is als volgt over de over de vier geldstromen verdeeld:
(bovenste tabel)

Teruggevorderde bedragen

2015	2014
€ 63	€ 63

In 2014 zijn twee vorderingen op een project (het project is gefinancierd vanuit zowel het EZ Koers Noord 2007-2010 PiD als het OP EFRO 2007-2013) ten bedrage van een totaal van € 63.000 niet voorzien. De vorderingen zijn in 2015 ontvangen van begunstigden. Deze ontvangsten worden gecorrigeerd op de teruggevorderde bedragen. Het bedrag van de teruggevorderde bedragen is aan de vooruitontvangen bedragen onttrokken.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2015	2014
€ 2.288	€ 4.152

De vrijval op toekenningen wordt verminderd met zowel de toekenningen aan projecten als de teruggevorderde bedragen Dit saldo is onttrokken aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.

De onttrekking bestaat uit:
(zie onderste tabel)

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Algemeen

Overige kosten

2015	2014
€ 83	€ 0

Onder de resultaatbestemming staat een onttrekking aan de reserves van € 83.000. Het betreft de afboeking van een niet terug te vorderen betaling aan een project.

Rente

2015	2014
€ 550	€ 444

De rentebaten over de vier rekening-courant saldi bedragen in totaal € 550.000.

Mutaties reserves

2015	2014
€ 550	€ 444

De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Resultaat bestemming, onttrekking reserve

2015	2014
€ 83	€ 400

Aan de reserve van de Transitie-middelen is een bedrag van € 83.000 onttrokken.

6.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-1.962		1.962
Teruggevorderde bedragen	47		-47
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-1.915	-1.915
Subtotaal projecten	-1.915	-1.915	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		70	70
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	70	70
Totaal saldo van baten en lasten	-1.915	-1.845	70
Mutaties reserves	70		-70
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-1.845	-1.845	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-1.845	-1.845	0

Begroting na wijziging 2015

Realisatie 2014

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-3.700		3.700	-105		105
	-3.700	-3.700	-47		47
-3.700	-3.700	0	-152	-152	0
	60	60		85	85
0	60	60	0	85	85
-3.700	-3.640	60	-152	-67	85
60		-60	85		-85
-3.640	-3.640	0	-67	-67	0
-3.640	-3.640	0	-67	-67	0

6.2 Transitie 2007-2010 overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-1.812		1.812
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-1.812	-1.812
Subtotaal projecten	-1.812	-1.812	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten	83		-83
Rente		179	179
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	83	179	96
Totaal saldo van baten en lasten	-1.729	-1.633	96
Mutaties reserves	179		-179
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-1.550	-1.633	-83
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		83	83
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-1.550	-1.550	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
-800		800
	-800	-800
-800	-800	0
	200	200
0	200	200
-800	-600	200
200		-200
-600	-600	0
-600	-600	0

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
-77		77
	-77	-77
-77	-77	0
	72	72
400		-400
400	72	-328
323	-5	-328
72		-72
395	-5	-400
	400	400
395	395	0

6.3 OP EFRO 2007 - 2013 overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	10.500		-10.500
vrijval op toekenningen	-6.898		6.898
Terugggevorderde bedragen	16		-16
Mutaties vooruitontvangen bedragen		3.618	3.618
Subtotaal projecten	3.618	3.618	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		183	183
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	183	183
Totaal saldo van baten en lasten	3.618	3.801	183
Mutaties reserves	183		-183
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	3.801	3.801	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	3.801	3.801	0

Begroting na wijziging 2015

Realisatie 2014

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-8.000		8.000	-2.254		2.254
	-8.000	-8.000	-16		16
-8.000	-8.000	0	-2.270	-2.270	0
	160	160		141	141
0	160	160	0	141	141
-8.000	-7.840	160	-2.270	-2.129	141
160		-160	141		-141
-7.840	-7.840	0	-2.129	-2.129	0
-7.840	-7.840	0	-2.129	-2.129	0

6.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	7.200		-7.200
vrijval op toekenningen	-4.803		4.803
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		2.397	2.397
Subtotaal projecten	2.397	2.397	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		118	118
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	118	118
Totaal saldo van baten en lasten	2.397	2.515	118
Mutaties reserves	118		-118
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	2.515	2.515	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	2.515	2.515	0

Begroting na wijziging 2015

Realisatie 2014

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-5.700		5.700	-1.653		1.653
	-5.700	-5.700		-1.653	-1.653
-5.700	-5.700	0	-1.653	-1.653	0
	90	90		146	146
0	90	90	0	146	146
-5.700	-5.610	90	-1.653	-1.507	146
90		-90	146		-146
-5.610	-5.610	0	-1.507	-1.507	0
-5.610	-5.610	0	-1.507	-1.507	0

6.5 Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's

bedragen in € 1.000

 6.1
 EZ Koers Noord
 2007-2010 PiD

Activa

Vaste activa

 immateriële activa
 materiële activa
totaal vaste activa

0

Vlottende activa

 vorderingen
 rekening-courantverhouding met provincie Groningen
 liquide middelen
totaal vlottende activa

7.653

7.954

15.607

Totaal activa

15.607

Passiva

Vaste passiva

 eigen vermogen
 algemene reserves
 gerealiseerd resultaat (voor bestemming)
totaal eigen vermogen

1.958

1.958

langlopende schulden

 vooruitontvangen bedragen
 toekenningen
 totaal vooruitontvangen bedragen
 vooruitontvangen uitvoeringskosten
totaal langlopende schulden

236

236

236

totaal vaste passiva

2.194

Vlottende passiva

 openstaande toekenningen
 overige schulden
 rekening-courant
totaal vlottende passiva

13.413

13.413

Totaal passiva

15.607

balans per 31 december 2015

6.2 Transitie	6.3 OP EFRO 2007 - 2013	6.4 Cofinanciering Rijksmiddelen in OP EFRO	Totaal
o	o	o	o
	8.470	4.002	20.125
29.900	27.158	23.173	88.185
29.900	35.628	27.175	108.310
29.900	35.628	27.175	108.310
3.593	1.060	1.329	7.940
-83			-83
3.510	1.060	1.329	7.857
-3.342	-15.581	-8.063	-26.750
-3.342	-15.581	-8.063	-26.750
-3.342	-15.581	-8.063	-26.750
168	-14.521	-6.734	-18.893
29.732	50.149	33.909	127.203
29.732	50.149	33.909	127.203
29.900	35.628	27.175	108.310

6.5.1 Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's

bedragen in € 1.000

	4.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	4.2 Transitie
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
EZ Koers Noord 2007 - 2010 PiD	7.653	
Transitie 2007-2010		
OP EFRO 2007-2013		
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013		
saldo 31 december	7.653	0
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari	686	
voorziening	-639	
afgeboekte oninbare vordering		-39
ontstane vorderingen	12	46
ontvangen	-59	-7
mutatie voorziening		
saldo 31 december	639	
voorziening	-639	
saldo	0	0
Saldo vorderingen 31 december	7.653	0
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	17.485	33.172
saldo mutaties	-9.531	-3.189
overboeking		-83
saldo 31 december	7.954	29.900

toelichting op de balans per 31 december 2015

4.3 OP EFRO 2007-2013	4.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	Totaal 31-12-2015	Totaal 31-12-2014
		7.653	9.653
8.470		8.470	17.204
	4.002	4.002	10.939
8.470	4.002	20.125	37.796
520		1.206	1.143
-504		-1.143	-1.143
		-39	-46
1.538	491	2.087	109
-154	-491	-711	
-1.400		-1.400	
1.904		2.543	1.206
-1.904		-2.543	-1.143
0	0	0	63
8.470	4.002	20.125	37.859
38.837	22.136	111.630	110.995
-11.679	1.037	-23.362	635
		-83	
27.158	23.173	88.185	111.630

6.5.1 Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland programma's

bedragen in € 1.000

	6.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PID	6.2 Transitie
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	1.888	3.414
bij: rente baten/lasten	70	179
af: projecten		
af: onttrekking		-83
saldo 31 december	1.958	3.510
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	129	-6.774
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	192	1.620
saldo 1 januari	321	-5.154
mutaties 2015:		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa		
overheveling van middelen	-2.000	
teruggevorderde bedragen	-47	
aangegane verplichtingen		
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen	1.962	1.812
saldo 31 december	236	-3.342
specificatie:		
beschikbare middelen	-1.918	-6.774
vrijgevallen toezeggingen	2.154	3.432
toekenningen	236	-3.342
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten	24.976	34.912
bij: verplichtingen projecten		
af: betalingen projecten	-9.601	-3.368
af: vrijval projecten	-1.962	-1.812
saldo 31 december	13.413	29.732

toelichting op de balans per 31 december 2015

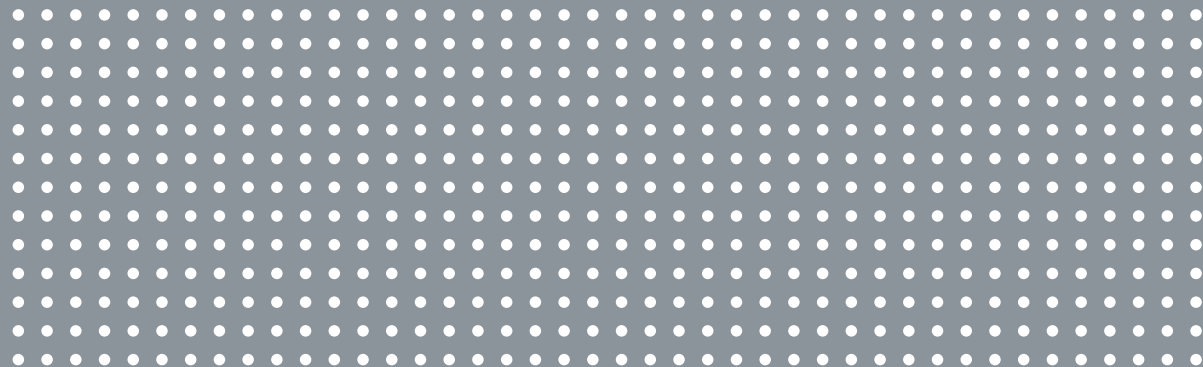
6.3 OP EFRO 2007-2013	6.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	Totaal 31-12-2015	Totaal 31-12-2014
877	1.211	7.390	7.346
183	118	550	444
1.060	1.329	-83	-400
		7.857	7.390
-22.453	-7.945	-37.043	-37.106
10.490	2.279	14.581	10.491
-11.963	-5.666	-22.462	-26.615
		-2.000	
-16		-63	63
-10.500	-7.200	-17.700	
6.898	4.803	15.475	4.089
-15.581	-8.063	-26.750	-22.463
-32.969	-15.145	-56.806	-37.043
17.388	7.082	30.056	14.580
-15.581	-8.063	-26.750	-22.463
67.143	37.530	164.561	215.708
10.500	7.200	17.700	
-20.596	-6.018	-39.583	-47.057
-6.898	-4.803	-15.475	-4.089
50.149	33.909	127.203	164.562

7 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen

7.0	Overzicht van baten en lasten 2015 totaal	98
7.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015 geconsolideerd	100
7.1	Investeringspremieregeling 2008 en 2009	102
7.2	Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit 2008, 2010 en 2013	104
7.3	Human Resource Management plus 2009 en 2010	106
7.4	Balans per 31 december 2015	108
7.4.1	Toelichting balans 2015	110

7.0 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	1.187		-1.187
vrijval op toekenningen	-4.687		4.687
Teruggevorderde bedragen	13		-13
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-3.487	-3.487
Subtotaal projecten	-3.487	-3.487	o
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente	4	4	
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	4	4	o
Totaal saldo van baten en lasten	-3.483	-3.483	o
Mutaties reserves	1	1	
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-3.482	-3.482	o
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-3.482	-3.482	o

overzicht van baten en lasten 2015

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.000		-1.000	5.061		-5.061
-2.400		2.400	-5.163		5.163
			-64		64
	-1.400	-1.400		-166	-166
-1.400	-1.400	0	-166	-166	0
2	3	1	5	7	2
2	3	1	5	7	2
-1.398	-1.397	1	-161	-159	2
3	2	-1	7	5	-2
-1.395	-1.395	0	-154	-154	0
-1.395	-1.395	0	-154	-154	0

7.0.1 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen

Projecten

Toekenningen aan projecten

2015	2014
€ 1.187	€ 5.061

Bij alle regelingen, die vanuit het Koers Noord en het OP EFRO 2007-2013 worden gefinancierd, behalve de NIOF 2013, is er geen subsidiebudget meer beschikbaar. Bij de NIOF 2013 is in 2015 een totaalbedrag van € 1,2 miljoen aan 70 projecten toegekend.

Vrijval op toekenningen

2015	2014
€ 4.687	€ 5.163

De vrijval is als volgt samengesteld:

Vrijval op toekenningen

bedragen in € 1.000

IPR 2008 en 2009	1.711
NIOF 2008, 2010 en 2013	2.976
HRM+ 2009, 2010	
Totaal	€4.687

Toevoeging mutaties vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

bij: vrijval op toekenningen	4.687
af: toekenningen aan projecten	1.187
af: teruggevorderde bedragen	13
Per saldo toegevoegd	€3.487

Teruggevorderde bedragen

2015	2014
€ 13	€ 64

In 2014 zijn twee vorderingen ten bedrage van € 64.000 voorzien. Van deze vorderingen is in 2015 € 22.000 terugbetaald. Dit bedrag wordt gecorrigeerd op de teruggevorderde bedragen. Ultimo 2015 is voor een bedrag van € 9.000 geen voorziening wegens oninbaar noodzakelijk geacht. Het bedrag van de teruggevorderde bedragen (€ 9.000 minus € 22.000) is aan de vooruitontvangen bedragen onttrokken.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2015	2014
€ 3.487	€ 166

De vrijval op toekenningen wordt vermindert met zowel de toekenningen aan projecten als de teruggevorderde bedragen. Dit saldo is toegevoegd aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.

De toevoeging bestaat uit: (onderste tabel).

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Algemeen

Rente

2015	2014
€ 0	€ 2

In 2015 is de rentelast over de drie rekening-courant saldo's vrijwel nihil.

Mutaties reserves

2015	2014
€ 0	€ 2

De betaalde rente wordt onttrokken aan de algemene reserve.

7.1 Investeringspremiereregeling 2008 en 2009 overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-1.711		1.711
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-1.711	-1.711
Subtotaal projecten	-1.711	-1.711	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		3	3
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	3	3
Totaal saldo van baten en lasten	-1.711	-1.708	3
Mutaties reserves	3		-3
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-1.708	-1.708	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-1.708	-1.708	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
-900		900
	-900	-900
-900	-900	0
2		-2
2	0	-2
-898	-900	-2
	2	2
-898	-898	0
-898	-898	0

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
-1.221		1.221
	-1.221	-1.221
-1.221	-1.221	0
	7	7
0	7	7
-1.221	-1.214	7
7		-7
-1.214	-1.214	0
-1.214	-1.214	0

7.2 Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit 2008, 2010 en 2013

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	1.187		-1.187
vrijval op toekenningen	-2.976		2.976
Terugggevorderde bedragen	13		-13
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-1.776	-1.776
Subtotaal projecten	-1.776	-1.776	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente	4		-4
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	4	0	-4
Totaal saldo van batens en lasten	-1.772	-1.776	-4
Mutaties reserves		4	4
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-1.772	-1.772	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-1.772	-1.772	0

overzicht van baten en lasten 2015

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.000		-1.000	5.061		-5.061
-1.500		1.500	-3.516		3.516
			-64		64
	-500	-500		1.481	1.481
-500	-500	0	1.481	1.481	0
	2	2	5		-5
0	2	2	5	0	-5
-500	-498	2	1.486	1.481	-5
2		-2		5	5
-498	-498	0	1.486	1.486	0
-498	-498	0	1.486	1.486	0

7.3 Human Resource Management plus 2009 en 2010 overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		1	1
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	1	1
Totaal saldo van baten en lasten	0	1	1
Mutaties reserves	1		-1
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	1	1	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	1	1	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
o	o	o
	1	1
o	1	1
o	1	1
1		-1
1	1	o
1	1	o

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
-426		426
	-426	-426
-426	-426	o
o	o	o
-426	-426	o
-426	-426	o
-426	-426	o

7.4 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen

bedragen in € 1.000

7.1
IPR
2008/2009

Activa

Vaste activa

immateriële activa
materiële activa
totaal vaste activa

0

Vlottende activa

vorderingen
rekening-courantverhouding met provincie Groningen
liquide middelen
totaal vlottende activa

7.599

417

8.016

Totaal activa

8.016

Passiva

Vaste passiva

eigen vermogen
algemene reserves
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)
totaal eigen vermogen

10

10

langlopende schulden

vooruitontvangen bedragen
toekenningen
totaal vooruitontvangen bedragen
vooruitontvangen uitvoeringskosten
totaal langlopende schulden

7.054

7.054

7.054

totaal vaste passiva

7.064

Vlottende passiva

openstaande toekenningen
overige schulden
rekening-courant
totaal vlottende passiva

952

952

Totaal passiva

8.016

balans per 31 december 2015

7.2 NIOF 2008/2010/2013	7.3 HRM+ 2009/2010	Totaal
0	0	0
8.343	360	16.302
-2.201	143	-1.641
6.142	503	14.661
6.142	503	14.661
-9	1	2
-9	1	2
2.659	502	10.215
2.659	502	10.215
2.659	502	10.215
2.650	503	10.217
3.492		4.444
3.492	0	4.444
6.142	503	14.661

7.4.1 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen

bedragen in € 1.000	7.1 IPR 2008/2009	7.2 NIOF 2008/2010/2013
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
EZ Koers Noord 2007 - 2010 PiD		
Transitie 2007-2010		6.382
OP EFRO 2007-2013	3.800	1.565
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	3.799	346
saldo 31 december	7.599	8.293
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari		252
voorziening		-188
afgeboekte oninbare vordering		-14
ontstane vorderingen	3	201
ontvangen	-3	-161
mutatie voorziening		-40
saldo 31 december		278
voorziening		-228
saldo	0	50
Saldo vorderingen 31 december	7.599	8.343
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	764	1.628
saldo mutaties	-347	-3.829
overboeking		
saldo 31 december	417	-2.201

toelichting op de balans per 31 december 2015

7.3 HRM+ 2009/2010	Totaal 31-12-2015	Totaal 31-12-2014
	6.382	6.382
180	5.545	5.545
180	4.325	4.325
360	16.252	16.252
13	265	363
-13	-201	-363
	-14	-126
	204	47
	-164	-19
	-40	162
13	291	265
-13	-241	-201
0	50	64
360	16.302	16.316
147	2.539	-1.920
-4	-4.180	4.459
143	-1.641	2.539

7.4.1 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen

bedragen in € 1.000	5.1 IPR 2008/2009	5.2 NIOF 2008/2010/2013
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	7	-5
bij: rente baten/lasten	3	-4
af: projecten		
bij: overboeking		
saldo 31 december	10	-9
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	-6.608	-15.861
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	11.951	16.744
saldo 1 januari	5.343	883
mutaties 2015		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa		
overheveling van middelen		
teruggevorderde bedragen		-13
aangegane verplichtingen		-1.187
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
Vrijgevallen toezeggingen	1.711	2.976
saldo 31 december	7.054	2.659
specificatie		
beschikbare middelen	-6.608	-17.061
vrijgevallen toezeggingen	13.662	19.720
toekenningen	7.054	2.659
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten	3.013	9.107
bij: verplichtingen projecten		1.187
af: betalingen projecten	-350	-3.826
af: vrijval projecten	-1.711	-2.976
saldo 31 december	952	3.492

toelichting op de balans per 31 december 2015

5.3 HRM+ 2009/2010	Totaal 31-12-2015	Totaal 31-12-2014
1	2	2
1	2	2
-841 1.343 502	-23.310 30.038 6.728	-18.313 24.875 6.562
502	-13 -1.187 4.687 10.215	64 -5.061 5.163 6.728
-841 1.343 502	-24.510 34.725 10.215	-23.310 30.038 6.728
5	12.125 1.187	19.089 5.061
-5	-4.181 -4.687	-6.862 -5.163
0	4.444	12.125

8.0 Uitvoeringskosten overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies		4.620	4.620
gemeenten		426	426
overige		765	765
Kosten			
uitvoeringskosten	7.585		-7.585
overige kosten			
Rente	1	22	21
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		1.774	1.774
Overboeking uit reserves			
Subtotaal algemeen	7.586	7.607	21
Totaal saldo van baten en lasten	7.586	7.607	21
Mutaties reserves	22	1	-21
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	7.608	7.608	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	7.608	7.608	0

Begroting na wijziging 2015

Realisatie 2014

Begroting na wijziging 2015			Realisatie 2014		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
o	o	o	o	o	o
				743	743
				4.141	4.141
	3.127	3.127		2.957	2.957
	431	431		451	451
	595	595		194	194
7.595		-7.595	7.372		-7.372
	26	26	62		-62
	3.442	3.442	1.661	147	-1.514
				400	400
7.595	7.621	26	9.095	9.033	-62
7.595	7.621	26	9.095	9.033	-62
26		-26		62	62
7.621	7.621	o	9.095	9.095	o
7.621	7.621	o	9.095	9.095	o

8.0.1 Uitvoeringskosten toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Bijdragen provincies		
bedragen in € 1.000	2015	2014
Drenthe	534	536
Fryslân	533	536
Groningen	533	536
subtotaal	1.600	1.608

Specifieke dienstverlening provincies		
bedragen in € 1.000	2015	2014
STINAT	23	44
STINAG	26	34
STINAF	31	43
STINAF II	16	133
SIEBB		45
IEBB	- 5	87
FEP 2013-2015	199	265
IAD Drenthe		3
IAG Groningen	25	
Mobiliteitsfonds	15	15
Fryslân Fernijt IV	159	110
TEP 2014	13	231
GEP 2015	16	33
Interimregeling Waardevermeerdering	1.444	135
RIG 2014	95	20
Sectorplan Groningen:		
Groningen op voorsprong	408	47
Sectorplan Drenthe:		
Ruimte voor ontwikkeling	58	16
Zonnelening Drenthe	177	88
POP3 – bijdrage Drenthe	27	
POP3 – bijdrage Fryslân	27	
POP3 – bijdrage Groningen	26	
VIA – bijdrage Drenthe	80	
VIA – bijdrage Fryslân	80	
VIA – bijdrage Groningen	80	
subtotaal specifieke dienstverlening	€ 3.020	€ 1.349
Totaal	€ 4.620	€ 2.957

Inleiding

De tekst van de in dit hoofdstuk opgenomen uitvoeringskosten voor het jaar 2015 dient gelezen te worden met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- in 2015 worden de uitvoeringskosten van het SNN conform voorgaande jaren als één geheel gepresenteerd. De kosten van de SER Noord-Nederland zijn zowel afzonderlijk begroot en geregistreerd, zodat het mogelijk blijft om richting subsidieverstrekker SER verantwoording af te kunnen leggen;
- relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging 2015 of de cijfers van 2014 worden nader toegelicht.

Algemeen

Provincies

	2015	2014
	€ 4.620	€ 2.957

De provincies leveren een jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten. Voor 2015 is deze bijdrage vastgesteld op € 1,6 miljoen.

De bijdrage van de provincies is als volgt samengesteld.
(zie tabel linksboven)

Daarnaast leveren de provincies bijdragen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening.
(zie tabel links)

Bijdragen grote gemeenten

bedragen in € 1.000

gemeente Assen	74	
gemeente Emmen	121	
gemeente Groningen	121	
gemeente Leeuwarden	103	
subtotaal		419
bijdrage voor specifieke dienstverlening:		
gemeente De Wolden (SEBB-regeling en Duurzaamheidsregeling)	7	
subtotaal		7
Totaal		€ 426

Specificatie overige

bedragen in € 1.000

		2015
bijdrage SER voor SER Noord-Nederland		145
bijdrage website Europa om de Hoek		60
bijdrage uitvoeringskosten VIA		240
bijdrage uitvoeringskosten MIT		320
Totaal		€ 765

Gemeenten

2015	2014
€ 426	€ 451

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een forfaitaire bijdrage in de uitvoeringskosten afgesproken met een indexatie van 3,5% per jaar. Daarnaast is er van een gemeente een bijdrage ontvangen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening.

De verdeling over de gemeenten is als volgt: (zie tabel links).

Overige

2015	2014
€ 765	€ 194

In 2015 zijn hier de volgende bijdragen opgenomen: (zie onderste tabel).

De provincies hebben in 2015 meer regelingen dan begroot door het SNN laten uitvoeren. Ten opzichte van de begroting vallen de werkelijke bijdragen van de provincies per saldo € 1,5 miljoen hoger uit en ten opzichte van 2014 € 1,7 miljoen. Het grootste deel van deze toename is toe te schrijven aan de Interimregeling Waardevermeerdering (€ 1,3 miljoen toename ten opzichte van 2014).

Zoals op de volgende pagina uit de specificatie van de kosten blijkt, kon het extra werk door verdere digitalisering en efficiencyverbetering zonder noemenswaardige kostenstijging ten opzichte van 2014 en de begroting na wijziging 2015 worden uitgevoerd.

Uitvoeringskosten

	begroting 2015		realisatie 2014
realisatie 2015	na wijziging		
€ 7.585	€ 7.595		7.372

Een specificatie naar afdelingen is onderstaand weergegeven. (bovenste tabel).

Naast de gerealiseerde kosten in 2015 en 2014 zijn in de kolom begroting 2015 de cijfers van de begroting na wijziging 2015 opgenomen.

Kosten Dienstverlening

	begroting 2015		realisatie 2014
realisatie 2015	na wijziging		
€ 3.716	€ 3.782		2.907

Op totaalniveau laten de kosten van de afdeling dienstverlening ten opzichte van de begroting een voordeel zien. Ten opzichte van 2014 zijn de salariskosten met bijna € 800.000 (30%) gestegen. Deze stijging is veroorzaakt doordat de provincies in 2015 meer regelingen door het SNN hebben laten uitvoeren, waarvoor extra personeelsleden moesten worden ingehuurd. Omdat deze groei van het takenpakket was voorzien, is de afwijking ten opzichte van de begroting gering. (onderste tabel)

Specificatie Uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

	Realisatie 2015	Begroting 2015 (na wijziging)	Realisatie 2014
dienstverlening	3.716	3.782	2.907
public affairs	1.105	1.133	1.688
staf	2.479	2.383	2.485
SER Noord-Nederland	285	297	292
Totaal	€ 7.585	€ 7.595	€ 7.372

Specificatie kosten Dienstverlening

bedragen in € 1.000

	Realisatie 2015	Begroting 2015 (na wijziging)	Realisatie 2014
Personeelskosten			
salariskosten	3.233	3.248	2.441
studie en opleiding	80	60	
reis-, verblijf- en representatiekosten	140	79	78
subtotaal personeelskosten	€ 3.453	€ 3.387	€ 2.519
Overige kosten			
kosten voorlichting, jaarverslagen, vergaderingen	58	80	36
accountantscontrole projecten	128	250	242
inhuur deskundigheid	77	65	110
subtotaal overige kosten	€ 263	€ 395	€ 388
Totaal dienstverlening	€ 3.716	€ 3.782	€ 2.907

De kosten van studie en opleiding zijn hoger zowel ten opzichte van de begroting als ten opzichte van 2014. De afgelopen jaren bleven deze kosten telkens ruim binnen de begroting, maar in 2015 is een inhaalslag gemaakt door met name teambijeenkomsten te organiseren.

De reis-, verblijf- en representatiekosten zijn € 61.000 hoger dan begroot. Deze overschrijding is met name veroorzaakt door hoger dan begrote reis- en verblijfkosten in verband met controles ter plaatse en bedrijfsbezoeken.

Ten opzichte van zowel 2014 als de begroting zijn er aanzienlijk minder kosten gemaakt voor de accountantscontrole van subsidieprojecten. De controlewerkzaamheden in verband met eindafrekeningen van projecten zijn meer dan voorheen door eigen en ingehuurde medewerkers uitgevoerd.

Kosten Public Affairs

	begroting 2015		
realisatie 2015	na wijziging	realisatie 2014	
€ 1.105	€ 1.133	€ 1.688	

In hoofdlijnen bestaan de kosten van het team public affairs (lobbyisten, Europese samenwerking en bestuurs- en management-ondersteuning) uit: (zie tabel).

De kosten van public affairs zijn in 2015 lager dan de begrote kosten en aanzienlijk lager dan de kosten in 2014. De voornaamste oorzaak van de aanzienlijk lagere personeelskosten ten opzichte van 2014 is de overheveling van communicatie- en secretariële medewerkers naar de afdeling staf en van de medewerkers programmabeheer naar de afdeling dienstverlening. Deze mutaties vonden plaats om een betere verantwoording van kosten aan de verstrekkers van Europese en Rijksmiddelen mogelijk te maken.

Specificatie kosten Public Affairs

bedragen in € 1.000

	Realisatie 2015	Begroting 2015 (na wijziging)	Realisatie 2014
Personeelskosten			
salariskosten	737	679	1.256
studie en opleiding	18	7	0
reis- en verblijfkosten	94	115	101
representatiekosten bestuur		20	1
adviseur bestuur			25
subtotaal personeelskosten	€ 849	€ 821	€ 1.383
Huisvesting public affairs			
Den Haag en Brussel	92	94	106
contributie CPMR	26	25	25
kantoorkosten bestuur	15	10	8
externe opdrachten en onderzoeken	70	100	31
communicatie en evenementen	51	60	87
organiseren bijeenkomsten	2	23	-2
Europese samenwerking			50
subtotaal overige kosten	€ 256	€ 312	€ 305
Totaal public affairs	€ 1.105	€ 1.133	€ 1.688

Specificatie kosten Staf bedragen in € 1.000	Begroting 2015		
	Realisatie 2015	(na wijziging)	Realisatie 2014
Personeelskosten			
salariskosten	1.369	1.388	1.235
studie en opleiding	34	8	83
inhuur provincie Groningen			
financiën en P&O	73	72	72
diverse personeelskosten	90	90	84
subtotaal personeelskosten	1.566	1.558	1.474
huisvestingskosten	182	145	304
inhuur externe deskundigheid	35	30	51
adviescommissies bezwaar/beroep	9	19	10
automatisering en innovatie van bedrijfsvoering	491	425	387
overige kantoorkosten	133	110	177
aanschaffingen kantoormeubilair	2	36	22
accountantscontrole jaarrekening	61	60	60
subtotaal overige kosten	€ 913	€ 825	€ 1.011
Totaal staf	€ 2.479	€ 2.383	€ 2.485

De reis- en verblijfkosten laten ten opzichte van de begroting een voordeel zien van ruim € 20.000. Dit wordt verklaard doordat de pensionkosten, die onder deze kostensoort zijn begroot, bij de salariskosten verantwoord zijn. Voor representatiekosten bestuur was een bedrag van € 20.000 begroot, maar hiervoor zijn geen kosten gemaakt.

De hoger dan begrote personeelskosten worden gecompenseerd door de lagere overige kosten. Er is in 2015 met name minder dan begroot uitgegeven aan externe opdrachten en onderzoeken.

Kosten Staf

realisatie 2015	begroting 2015	
	na wijziging	realisatie 2014
€ 2.479	€ 2.383	€ 2.485

In hoofdlijnen bestaan de kosten van het team staf (directie, financiën, juridische zaken, personeel en organisatie, communicatie en facilitaire zaken) uit: (zie tabel hierboven)

De werkelijke kosten van de staf vallen ten opzichte van de begroting na wijziging 2015 hoger uit en zijn nagenoeg gelijk aan 2014. De personeelskosten zijn in lijn met de begroting, maar zijn hoger dan in 2014 in verband met de hiervoor gememoreerde overheveling van personeelsleden van public affairs. De belangrijkste afwijking van de begroting is te zien bij de kosten van automatisering en innovatie bedrijfsvoering. De overschrijding van de begroting bedraagt € 66.000. Een belangrijk deel van deze kosten (€ 57.000) betreft echter kosten van automatisering die

Specificatie kosten SER Noord-Nederland bedragen in € 1.000	Begroting 2015		
	Realisatie 2015	(na wijziging)	Realisatie 2014
personeelskosten	158	201	192
huisvestingskosten	19	18	19
externe opdrachten en onderzoeken	52	35	25
overige kosten	56	43	56
Totaal	€ 285	€ 297	€ 292

zijn doorbelast in het kader van de arbeidsmarktregelingen. Hier staan dus elders inkomsten tegenover en na deze doorbelasting zijn de kosten nagenoeg conform de begroting. In 2015 zijn de investeringen in het CRM-systeem, het zakelijk e-loket ten behoeve van het indienen van subsidieaanvragen en het landelijke subsidiemanagementsysteem geactiveerd. Op deze investeringen is in 2015 voor het eerst partieel afgeschreven.

De kosten voor huisvesting overschrijden de begroting met € 37.000. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door een doorbelasting van de kosten van catering en koffievoorzieningen. Deze naheffing werd pas in de loop van 2015 na de aanbesteding van de catering bekend en door de verhuurder doorbelast.

Kosten SER Noord-Nederland

realisatie 2015	begroting 2015	
	na wijziging	realisatie 2014
€ 285	€ 297	€ 292

In hoofdlijnen bestaan de kosten van SER-Noord-Nederland uit:
(zie tabel hierboven)

Rente

2015	2014
€ 21	€ - 62

Betreft het saldo van betaalde en ontvangen rente over de rekeningcourant verhouding met de provincie Groningen.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

2015	2014
€ - 1.774	€ 1.514

Het saldo van de werkelijke uitvoeringskosten en de ontvangen bijdragen is onttrokken aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten en bestaat uit:
(zie tabel linksonder).

Mutaties reserves

2015	2014
€ 21	€ 62

De mutaties reserves bestaan uit de ontvangen rente.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

reguliere bijdragen	
bijdrage provincies	4.620
bijdrage gemeenten	426
bijdrage SER	145
diversen	620
subtotaal	€ 5.811
af: uitvoeringskosten	€ 7.585
Per saldo onttrokken	€ 1.774

8.1 Uitvoeringskosten balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	Totaal
Activa			
Vaste activa			
immateriële activa			
materiële activa	288		288
totaal vaste activa	288	0	288
Vlottende activa			
vorderingen	12.567	63	12.630
rekening-courantverh. met prov. Groningen	3.070	-316	2.754
liquide middelen			
totaal vlottende activa	15.637	-253	15.384
Totaal activa	15.925	-253	15.672
Passiva			
Vaste passiva			
eigen vermogen			
algemene reserves	11	-1	10
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)			
totaal eigen vermogen	11	-1	10
langlopende schulden			
voortontvangen bedragen			
toekenningen			
totaal voortontvangen bedragen			
voortontvangen uitvoeringskosten	14.704	-286	14.418
totaal langlopende schulden	14.704	-286	14.418
totaal vaste passiva	14.715	-287	14.428
Vlottende passiva			
openstaande toekenningen			
overige schulden	1.210	34	1.244
rekening-courant			
totaal vlottende passiva	1.210	34	1.244
Totaal passiva	15.925	-253	15.672

8.1.1 Uitvoeringskosten toelichting op de balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	31 - 12 - 2015 Totaal	31 - 12 - 2014 Totaal
Activa				
Materiële vaste activa				
kantoorinventaris	34		34	
automatisering	254		254	59
totaal materiële vaste activa	288		288	59
Vorderingen Rijk en Europa				
uitvoeringskosten				
Europese Commissie in OP EFRO 2014-2020	4.063		4.063	4.102
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020	632		632	706
Regelingen EFRO 2014-2020	240		240	
totaal Operationeel Programma 2014-2020	4.935	0	4.935	4.808
Koers Noord Transitie				
OP EFRO 2007-2013	778		778	778
Rijkscofinanciering in OP EFRO	747		747	747
	499		499	499
totaal Koers Noord/OP 2007-2013	2.024	0	2.024	2.024
bijdragen in uitvoeringskosten en SER				
Provincie Drenthe	106		106	138
Provincie Fryslân	26		26	10
Provincie Groningen	294		294	162
REP - SNN	4.580		4.580	4.610
Gemeente De Wolden/Hoogeveen	1		1	2
totaal provincies, gemeenten en REP-SNN	5.007	0	5.007	4.922
Terug te ontvangen subsidies				
saldo 1 januari	887		887	1.239
voorziening	-887		-887	-1.239
afgeboekte oninbare vordering	-137		-137	-352
ontstane vorderingen	67		67	
ontvangen				
mutatie voorziening	70		70	352
saldo 31 december	817		817	887
voorziening	-817		-817	-887
saldo	0	0	0	0

8.1.1 Uitvoeringskosten

toelichting op de balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	31 - 12 - 2015 Totaal	31 - 12 - 2014 Totaal
(vervolg activa)				
Overige vorderingen				
compensabele BTW	563	39	602	483
nog te ontvangen bijdragen in kosten	33	24	57	65
vooruitbetaalde kosten	5		5	33
totaal overige vorderingen	601	63	664	581
Totaal vorderingen	12.567	63	12.630	12.335
Rekening-courantverhouding met prov. Groningen				
saldo 1 januari	4.598	-147	4.451	6.936
saldo mutaties	-1.528	-169	-1.697	-2.485
saldo 31 december	3.070	-316	2.754	4.451
Kas				
saldo	0	0	0	0

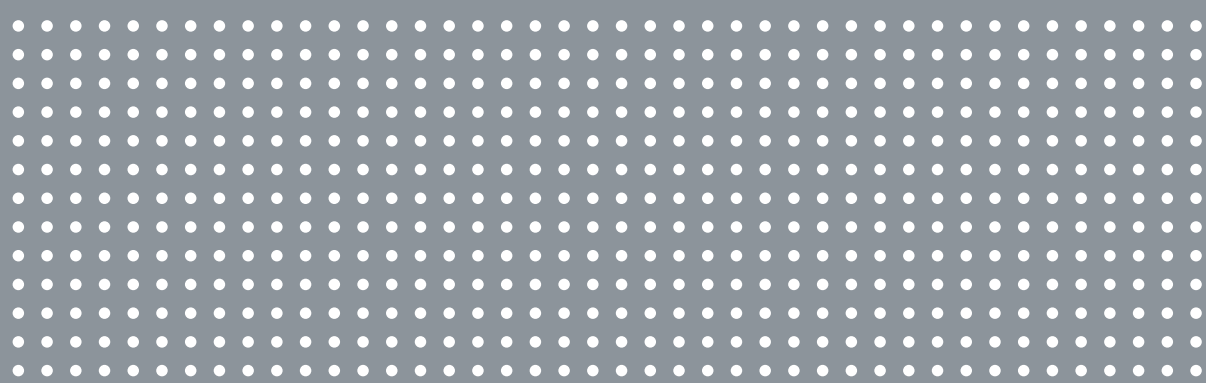
bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	31 - 12 - 2015 Totaal	31 - 12 - 2014 Totaal
Passiva				
Algemene reserve				
saldo 1 januari	-31		-31	31
bij: rente baten/lasten	22	-1	21	-62
bij: overb. i.v.m. afsluiting regelingen derden resultaat voor bestemming	20		20	
saldo 31 december	11	-1	10	-31
Langlopende schulden				
Vooruitontvangen uitvoeringskosten				
saldo per 1 januari	16.339	-147	16.192	14.678
bij: Europese Commissie in OP EFRO 2014-2020				4.141
bij: Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020				743
bij: provincies	4.620		4.620	2.957
bij: gemeentes	426		426	451
bij: SER		145	145	145
bij: algemene reserve Transitie				400
bij: diversen	620		620	49
af: uitvoeringskosten	7.301	284	7.585	7.372
saldo per 31 december	14.704	-286	14.418	16.192
Overige schulden				
mobilitheidsfonds				
vooruitontvangen bedragen	472		472	27
nog te betalen bedragen	738	34	772	657
saldo 31 december	1.210	34	1.244	684

9 Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

9.0	Overzicht van baten en lasten 2015	130
9.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2015	132
9.1	Balans per 31 december 2015	133
9.1.1	Toelichting balans 2015	134

9.0 Regelingen en werkzaamheden voor provincies/gemeenten overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		3	3
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	3	3
Totaal saldo van baten en lasten	0	3	3
Mutaties reserves	3		-3
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	3	3	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	3	3	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
o	o	o
	26	26
o	26	26
o	26	26
26		-26
26	26	o
26	26	o

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
o	o	o
	37	37
o	37	37
o	37	37
37		-37
37	37	o
37	37	o

9.0.1 Regelingen en werkzaamheden voor provincies/gemeenten toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Algemeen

Een aantal regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten is in 2015 afge-rekend en administratief afgerond. Daarbij zijn de resterende algemene reserves ten gunste van de algemene reserve van de uit-voeringskosten overgeboekt. De resterende terugvorderingen op begunstigden worden onder aftrek van de gevormde voorziening voor oninbaarheid eveneens overgeboekt naar de uitvoeringskosten. Daar wordt de financiële afwikkeling verder bewaakt.

Rente

2015	2014
€ 3	€ 37

Dit betreft de ontvangen rente over de bij de provincie Groningen uitstaande rekening-courant tegoeden van de regelingen en werkzaamheden, die het SNN uitvoert voor provincies en gemeenten.

Mutaties reserves

2015	2014
€ 3	€ 37

De ontvangen rente ad € 3.000 wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

9.1 Regelingen en werkzaamheden voor provincies/gemeenten balans per 31 december 2015

bedragen in € 1.000

Regelingen/ werkzaamheden voor
provincies/ gemeenten
Totaal**Activa****Vaste activa**

immateriële activa

materiële activa

totaal vaste activa**0****Vlottende activa**

vorderingen

rekening-courantverhouding met provincie Groningen

11.891

liquide middelen

35

totaal vlottende activa**11.926****Totaal activa****11.926****Passiva****Vaste passiva****eigen vermogen**

algemene reserves

20

gerealiseerd resultaat (voor bestemming)

totaal eigen vermogen**20****langlopende schulden**

vooruitontvangen bedragen

toekenningen

totaal vooruitontvangen bedragen

vooruitontvangen uitvoeringskosten

totaal langlopende schulden**0****Totaal vaste passiva****20****Vlottende passiva**

openstaande toekenningen

schulden aan derden wegens uitvoering regelingen

11.871

rekening-courant

overige schulden

35

totaal vlottende passiva**11.906****Totaal passiva****11.926**

9.1.1 Regelingen en werkzaamheden voor provincies/gemeenten toelichting op de balans 2015

bedragen in € 1.000

	9.1 Reg./ werkz. prov./ gem.	31 - 12 - 2015 totaal	31 - 12 - 2014 totaal
Activa			
Vorderingen provincies en gemeenten			
provincie Groningen			379
totaal	0	0	379
Terug te ontvangen subsidies			
saldo 1 januari	68	68	49
voorziening	-68	-68	-49
afgeboekte oninbare vordering	-69	-69	
ontstane vorderingen	18	18	59
ontvangen	-11	-11	-40
mutatie voorziening	62	62	-19
saldo 31 december	6	6	68
voorziening	-6	-6	-68
saldo	0	0	0
Saldo vorderingen 31 december	0	0	379
Rekening-courant provincie Groningen			
saldo 1 januari	8.823	8.823	5.509
saldo mutaties	3.088	3.088	3.314
overboeking	-20	-20	
saldo 31 december	11.891	11.891	8.823
Rekening-courant ABN Amro Bank			
saldo 1 januari	35	35	35
saldo mutaties			
saldo 31 december	35	35	35

bedragen in € 1.000

	9.1 Reg./ werkz. prov./ gem.	31 - 12 - 2015 totaal	31 - 12 - 2014 totaal
Passiva			
Algemene reserve			
saldo 1 januari	37	37	
bij: rente baten/lasten	3	3	37
af: onttrekking reserve	20	20	
saldo 31 december	20	20	37
Overige schulden			
schuld Drenthe inzake sectorplan Drenthe	100	100	1.955
schuld Fryslân inzake STINAF, STINAF II en FEP 2013-2015	2.828	2.828	4.063
schuld Groningen inzake WVM, IAG4, RIG 2014 en 2015 en sectorplan Groningen	8.802	8.802	2.900
schuld gemeente De Wolden	122	122	144
schuld gemeente Hoogeveen	19	19	103
nog te verrekenen rente provincies	35	35	35
saldo 31 december	11.906	11.906	9.200

Bijlage 1 Uitvoeringskosten SER Noord-Nederland overzicht van baten en lasten 2015

bedragen in € 1.000

Realisatie 2015

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige		145	145
Kosten			
uitvoeringskosten	284		-284
overige kosten			
Rente	1		-1
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		139	139
Subtotaal algemeen	285	284	-1
Totaal saldo van baten en lasten	285	284	-1
Mutaties reserves		1	1
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	285	285	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	285	285	0

Begroting na wijziging 2015

lasten	baten	saldo
o	o	o
	145	145
297		-297
	152	152
297	297	o
297	297	o
297	297	o
297	297	o

Realisatie 2014

lasten	baten	saldo
o	o	o
	145	145
292		-292
	147	147
292	292	o
292	292	o
292	292	o
292	292	o

Uitvoeringskosten SER Noord-Nederland toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Algemeen

	2015	2014	Mutaties reserves	2015	2014
Overige	€ 145	€ 145		€ 1	€ 0

De overige bijdragen bestaan uit een bijdrage van de SER in de kosten van SER Noord-Nederland. De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.

Uitvoeringskosten

2015	2014
€ 284	€ 292

De kosten zijn als volgt over de verschillende kostensoorten verdeeld:

Uitvoeringskosten	2015	2014
bedragen in € 1.000		
personeelskosten	157	192
huisvestingskosten	19	19
automatiseringskosten	3	12
overige kantoorkosten	26	19
kosten externe opdrachtverlening	60	27
algemene kosten	19	23
Totaal	284	292

Rente

2015	2014
€ 1	€ 0

Betreft de betaalde rente over het negatieve saldo van de rekening-courant bij de provincie Groningen.

Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten

2015	2014
€ 139	€ 147

In 2015 worden de uitvoeringskosten gefinancierd door het tekort van € 139.000 aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten te onttrekken.

Bijlage 2 Lijst van afkortingen

BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPMR	Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe
DB-SNN	Dagelijks bestuur van het SNN
EC	Europese Commissie
EFRO	Europees Fonds Regionale Ontwikkeling
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FEP	Friese Energiepremie
GEP	Groningse Energiepremie
HRM+	Human Resource Management plus
IAD	Innovatief Actieprogramma Drenthe
IEBB	Interestsubsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw
INTERREG	Communautair Initiatief Interregionale Samenwerking
IPR	Investeringspremieregeling
MIT 2015	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015
NIOF	Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit
OP EFRO 2007-2013	Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013
OP EFRO 2014-2020	Operationeel Programma EFRO 2014 – 2020 Noord-Nederland
PHP	Provinciaal Herstructureringsprogramma 2011 Drenthe
PiD	Pieken in de Delta
POP3	Plattelandsontwikkelingsprogramma 3
REP-SNN	Ruimtelijk Economisch Programma-Samenwerkingsverband Noord-Nederland
REP-ZZL	Ruimtelijk Economisch Programma-Zuiderzeelijn
RIG 2014	Regionale Investeringssteun Groningen 2014
SIEBB	Subsidieregeling Innovatieve Energieprojecten Bestaande Bouw
SEBB	Subsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw
SER	Sociaal Economische Raad
SER-NN	Sociaal Economische Raad Noord-Nederland
SNN	Samenwerkingsverband Noord-Nederland
STINAF	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân
STINAG	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Groningen
STINAT	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk! Drenthe
TEP 2014	Tijdelijke Energiepremie 2014
VIA	Versneller Innovatieve Ambities
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WVM	Interimregeling Waardevermeerdering

Bijlage 3 CBS Sisa

	
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	
Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF	
I&M	E28
Regionale mobiliteitsfondsen	Eindsaldo (jaar t-1)
Besluit Infrastructuurfonds Provincies en Wgr+ regio's	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 01 € 578.498.008
Eindverantwoording Ja/Nee	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 04 € 0
Nee	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 05 € 148.068.470
Eindsaldo (jaar t)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 06 € 430.429.538
Rente/baten (jaar t)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 07 € 0
Dotatie rijk in (jaar t)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 08 € 0
Dotatie regio in (jaar t)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 09 € 0
Besteding (jaar t) uit het fonds (onderscheid herkomst middelen niet nodig)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 10 € 0

OVERZICHT SPECIFIEKE UITKERINGEN 2015 - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

Berichtgeverinformatie

Vul hieronder de informatie in waarop deze bijlage verantwoordingsinformatie betrekking heeft.

Type overheidslaag:	Gemeenschappelijke regeling	selecteer uit lijst
Naam berichtgever:		bijvoorbeeld: Aa en Hunz
Berichtgevercode:	0425	bijvoorbeeld: 1680
Rapportage periode:	2015	
Bestandsnaam:	sis_a_2015_050425_Bijlage_Verantwoordingsinformatie.xls	wordt automatisch ingev

SiSa-bijlage in de jaarrekening

De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in uw jaarstukken te vinden op pagina:
De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in het PDF-bestand van uw jaarstukken te vinden op pagina (van het PDF-bestand):

Gegevens contactpersoon voor het elektronisch aanleveren

Aanmelden of wijzigen van uw contactpersoon dient te gebeuren via www.rijksoverheid.nl/sisa. Na aanmelden of wijzigen ontvangt de (nieuwe) contactpersoon van het CBS per e-mail uploadgegevens. U kunt slechts 1 contactpersoon opgeven per organisatie. Een gezamenlijke mailbox (bijvoorbeeld sisa@gemeente.nl) heeft daarom de voorkeur.

Specifieke uitkeringen

Onderstaand is een opsomming van alle specifieke uitkeringen in 2015. Op het tabblad 'specifieke uitkering' is hieruit voor uw organisatie een selectie gemaakt op basis van de regelingen die voor uw organisatie voorkomen op de verantwoordingslijst 2015 (te vinden via <https://teverantwoordenregelingen.rijksoverheid.nl/>).

Nr	Naam specifieke uitkering	Minister van
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	V&J
C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II	BZK
C9	Excellente gebieden innovatieve energiebesparing in de nieuwbouw	BZK
D1	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten	OCW
D3	Excessieve kosten Archeologie	OCW
D4A	Regeling brede scholen 2009_Uitstel	OCW
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015 (OAB)	OCW
D10	(Volwassenen)Onderwijs (participatiewet) 2015-2017	OCW
D11	Wet participatiebudget 2014	OCW
E2	Stimuleringsregeling stille wegdekken	I&M
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai (inclusief bestrijding spoorweglawaaai)	I&M
E6B	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009 (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E10	Tijdelijke subsidieregeling Innovatieprogramma Mooi Nederland	I&M
E11	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)	I&M
E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E12	Nieuwe Sleutel Projecten (NSP)	I&M
E17	Nota Ruimte project Maastricht Belvedere	I&M
E21	Nota Ruimte project Spoorzone Den Bosch	I&M
E22	Nota Ruimte project Stadshaven Rotterdam	I&M
E25	Beleidsregeling subsidies Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)	I&M
E26	Spoorse doornijdingen, tranche 1	I&M
E27	Brede doeluitkering verkeer en vervoer	I&M
E27A	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa vervoerregio's)	I&M
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E28	Regionale mobiliteitsfondsen	I&M
E28B	Regionale mobiliteitsfondsen (Zuiderzeelijn) (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E28C	Regionale mobiliteitsfondsen (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E29	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water	I&M
E30	Quick wins binnenhavens	I&M
E30B	Quick wins binnenhavens (SiSa tussen medeoverheden)	I&M
E37	Regeling Wilhelminaluis	I&M
F4	Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	EZ
F4B	Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)	EZ
F7	Subsidieregeling sterktes in de regio (Pieken in de delta)	EZ
G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014	SZW
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2015	SZW
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WVB_totaal 2014	SZW
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2015	SZW
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2015	SZW
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2014	SZW
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2015	SZW
G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2014	SZW
H1	Ministerieel regeling heroïnebehandeling	VWS
H3	Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SGA bestrijding	VWS
H8	Doeluitkering jeugdzorg (Bureau Jeugdzorg + Zorgkosten Jeugdzorg)	VWS
Z.01	Programma Bereikbaarheid Leeuwarden (SiSa tussen medeoverheden provinciale middelen)	FRL

Bijlage 4 Verantwoording uit hoofde van de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op SNN van toepassing zijnde regelgeving het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor SNN is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor toezichthoudende topfunctionarissen bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen in €

	Van der Sluis	Engelsman
Functie(s)	Directeur	Directeur
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 1/6
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	,85
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	178.000	62.765
Bezoldiging		
Beloning	154.068	49.646
Belastbare onkostenvergoedingen	4.274	
Beloningen betaalbaar op termijn	15.948	4.780
Subtotaal	174.290	54.426
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	174.290	54.426
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2014

Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging 2014		
Beloning	143.716	107.190
Belastbare onkostenvergoedingen	5.098	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.677	18.220
Totaal bezoldiging 2014	171.491	125.410
Individueel WNT-maximum 2014	230.474	195.903

(toelichting zie p. 147)

Toezichthoudende
topfunctionarissen

Naam	Functie(s)	Individueel WNT- maximum 2015			Individueel WNT- maximum 2014				
		Duur	Omvang	Bezoldiging	Duur	Omvang	Bezoldiging		
M.J. van den Berg	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	26.700	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	17.286	0
J.A. Jorritsma	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	17.800	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
J. Tichelaar	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	17.800	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
J.H.J. Konst	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 20/5	n.v.t.	6.827	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
mw. S.A.E. Poeplès	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	17.800	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
mw. Y.P. van Mastriegt	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
M. Boumans	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
H. Brink	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	17.800	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
A. van der Tuuk	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
P.H.R. Brouns	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
F.Q. Gräper-van Koolwijk	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
S. de Rouwe	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	20/5 - 31-12	n.v.t.	10.973	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
T. Stelpstra	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
J. Bating	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
T. Zwertbroek	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	11/11 - 31/12	n.v.t.	1.610	0
J.W.M. Veerenhuis-Lens	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
J.S. van der Zee	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
O. van der Galien	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
T. Dorrepaal	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
mw. M.C.J. van der Tol	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
A. Kerstholt	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
H. van der Pol	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
G. Kamminga	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
A. J. Nollès	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
A. Schmaal	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
N.A. Uppelschoten	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
B. van Dekken	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
H. Loof	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
W. Eilering	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
W. de Vries	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
L. Stool	Lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	nvt	n.v.t.	nvt	nvt
B. Wilpstra	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
C. Schokker- Strampel	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
H. Staghouwer	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	17.800	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
H. van de Boer	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
J. Kramer	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 31-12	n.v.t.	17.800	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0
J.A. de Vries	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 20/5	n.v.t.	6.827	0	1/1 - 31/12	n.v.t.	11.524	0

Toezichthoudende
topfunctionarissen

Naam	Functie(s)	Individueel WNT- maximum			Individueel WNT- maximum		
		2015	2014	2014	2015	2014	2014
		Duur	Omvang	Bezoldiging	Bezoldiging	Bezoldiging	Bezoldiging
M. Besselink	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	n.v.t.	11.524
R.W. Munniksma	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	n.v.t.	11.524
W.J. Moorlag	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/1 - 1/5	n.v.t.	5.901	0	n.v.t.	11.524
E. Eikenaar	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
N. Homan-Brinkman	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
K. Kielstra	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	20/5 - 31-12	n.v.t.	10.973	0	n.v.t.	n.v.t.
M. Schrier	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	20/5 - 31-12	n.v.t.	10.973	0	n.v.t.	n.v.t.
H. Jumelet	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
A. van der Tuuk	Plaatsvervangend lid Dagelijks Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
S.J. Krajenbrink	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	11.524
mw. E.M. Wulfse	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	11.524
P. ten Hoeve	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	11.524
M. Mulder	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	11.524
P. Buisman	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	n.v.t.
A. Huizing	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	n.v.t.
P. Oosterlaak	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	n.v.t.
N.A. Uppelschoten	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 1/4	n.v.t.	4.438	0	n.v.t.	n.v.t.
R. Visser	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
J.C. van der Horst	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
A.G. van Kleef-Schrör	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/5 - 31-12	n.v.t.	11.899	0	n.v.t.	n.v.t.
J.A. van Dalen	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	n.v.t.	n.v.t.
W.L.H. Moinat	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	n.v.t.	n.v.t.
P. Moltmaker	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	n.v.t.	n.v.t.
M. Fokkens-Kelder	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	n.v.t.	n.v.t.
R. van der Honing	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/4 - 31-12	n.v.t.	13.362	0	n.v.t.	n.v.t.
C. Swagerman	Lid Algemeen Bestuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	9.914
mw. M. J. Kaal	Lid Algemeen Bestuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	9.914

(toelichting tabel p. 144)

In de jaarrekening 2014 is abusievelijk een "totaal bezoldiging" opgenomen van 155.595 en 122.849 in plaats van de hierboven genoemde bezoldiging over 2014. De werkelijke bezoldiging 2014 blijft voor beide directeurs beneden het individueel WNT-maximum 2014.

Variabele beloning

In de WNT-verantwoording over 2014 is een variabele beloning opgenomen die in 2014 is uitbetaald aan directeur Van der Sluis. Dit betreft een over het jaar 2014 vastgestelde variabele beloning die door het dagelijks bestuur van het SNN is toegekend. Het toegekende bedrag was niet opgenomen in de opgemaakte, goedgekeurde en door het algemeen bestuur van het SNN vastgestelde jaarrekening over 2014, maar maakt onderdeel uit van het fourterstel 2014, zoals in de jaarrekening 2015 verwerkt. Deze variabele beloning heeft in 2014 niet geleid tot een overschrijding van het toepasselijke bezoldigingsmaximum. Een variabele beloning die is betaald en niet valt onder de werking van het tot eind 2016 geldende overgangsrecht, is niet in overeenstemming met de WNT. Het desbetreffende bedrag wordt in de rapportage aangemerkt als "onverschuldigd betaald". Inmiddels heeft het dagelijks bestuur van het SNN samen met directeur Van der Sluis besloten dat deze topfunctionaris niet in aanmerking komt voor verdere variabele beloningen. Er heeft geen terugvordering plaatsgevonden van de in 2014 feitelijk betaalde variabele beloning. Dit mede op grond van de brief van de minister van BZK aan de Eerste Kamer d.d. 15 december 2015 en het feit dat de toegekende variabele beloning niet heeft geleid tot een overschrijding van het voor de betrokken topfunctionaris geldend bezoldigingsmaximum. Zowel het SNN als de controlerend accountant zullen een en ander melden bij de minister van BZK.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen - niet van toepassing

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de vermelde topfunctionarissen (p. 145/146) zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Colofon

UITGAVE

Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

TEKST

Financiën SNN

CONCEPT EN GRAFISCH ONTWERP

studioTineke Wieringa, Haren

OPMAAK

Piter Andringa, Wirdum

SNN

Postbus 779
9700 AT Groningen

BEZOEKADRES

Leonard Springerlaan 15
9727 KB Groningen

TELEFOON

BESTUURSSECRETARIAAT

050-5224942

SNN - ALGEMEEN NUMMER

050-5224900

bestuur@snn.eu

www.snn.eu